

ATELIER DIDACTIC

Publicație periodică a Casei Corpului Didactic a Municipiului București

EDIȚIE NOUĂ
ON-LINE

ISSN 2501-1901
ISSN-L 1583-6584

NR. 10/ Decembrie 2018

Din 1999

Interviu în Atelier

Despre școala în care copiii ar participa cu plăcere la propria educație

cu domnul profesor Gabriel Vrînceanu,

directorul Casei Corpului Didactic a Municipiului București

„Mi-aș dori o școală fără note, așa cum îmi doresc o viață fără restricții externe, o viață corectă, în baza unor resorturi interne, care au ca decluc valori și atitudini.”

Gabriel Vrînceanu

„Pentru mine, prioritatea este nu de a forma specialiști, ci caractere.”

Gabriel Vrînceanu

DIN SUMAR:

1.	Interviu în Atelier	pag. 3 — 10
2.	Parteneriatul civic pentru educație CIVITAS	pag. 11— 14
3.	Formare continuă în mediu nonformal la Alba-Iulia	pag. 15— 17
4.	La ceas aniversar al Marii Uniri	pag. 18 — 23
5.	Proiecte europene	pag. 24 — 31
6.	Strategii de instruire. Relația predare-învățare	pag. 32 — 40
8.	Limba Engleză	pag. 41— 46

www.ccd-bucuresti.org

INTERVIU ÎN ATELIER

Interviu în Atelier

1. Ne uităm cu admirație la modelul finlandez de educație. De curând ați participat în mai multe proiecte în zona scandinavă. Care sunt aspectele care v-au impresionat mai mult în sistemele de educație pe care le-ați cunoscut?

A privi cu admirație pe cineva sau ceva este benefic numai în condițiile în care este stimulat și poate determina o acțiune care să aducă o schimbare în sensul replicării modelului. Nu știu dacă modelul finlandez de educație, respectiv modelul islandez pot fi importate ca soluție pentru educația din România, însă, ceea ce se poate prelua, cu certitudine, este modul în care societatea finlandeză este preocupată real de inovarea educației, de orientarea pe soluții, nu doar pe identificarea problemelor. Mai mult, odată ce se conturează soluția, consultarea publică largă, implicarea tuturor categoriilor de decidenți, obținerea acceptului zonei politice, atât a guvernanților cât și a opoziției, reprezintă elemente care contribuie la implementarea coerentă a strategiilor de inovare.

În Europa de Nord și, mai ales, în zona peninsulei scandinave, educația este guvernată de câteva principii: o aceeași școală pentru toți, îndepărtarea barierelor de învățare prin inovarea metodologică și implicând cooperarea, evaluare pentru învățare mai importantă decât evaluarea învățării, incluziune și diminuarea competiției,

ei, asigurându-se competitivitate în termeni de competențe ale secolului XXI, cultura încrederii, stare de bine, școala aparținând comunității și fiind adaptată acesteia, grade de libertate curriculară și decizională, alternative, legătura cu realitatea, a învăța responsabilitatea prin propunerea de subiecte și teme dincolo de discipline, unindu-le prin abordări inter și trans disciplinare.

Însă așa cum am afirmat de fiecare dată, citirea cu atenție a legii educației, mai mult - a legilor educației, cel puțin după 1989, permite identificarea unor principii similare. Diferența? Diferența se produce la transpunerea principiilor în practică. De ce? Răspunsul, culmea, stă în educație.

2. Zâmbete, bucurie și joacă. De toate acestea are nevoie un copil ca să fie fericit la școală. Care credeți că ar putea fi rețeta pentru ca școala românească de azi sau măcar cea de mâine, să-i facă pe copii să participe cu plăcere la propria educație?

Aș relua enunțul anterior astfel: zâmbete, bucurie și joacă, de toate acestea are nevoie un adult ca să fie fericit la muncă. Ar trebui să fie vreo diferență? Am impresia din ce în ce mai acută că școala devine o muncă înainte de muncă. Sau chiar mai muncă decât munca propriu-zisă. Dorim de la unii dintre copii să fie mai responsabili decât adulții din jurul lor. Dorim rezultate, dar ne-ar deranja să abordăm munca pe un număr de indicatori de performanță atât de rafinați și diverși ca notele asociate fiecărei discipline.

Revenind la cele 3 deziderate – zâmbet, bucurie, joacă – acestea trebuie să fie implicite unui proces educativ incluziv, o școală care atrage și nu respinge, o școală care se continuă dincolo de caiete, cărți, ziduri. Mai mult ca oricând, azi și în viitor mediile de învățare sunt supuse unei variabilități și trebuie să avem înțelegerea și înțelepciunea să ținem pasul, ca educatori, cu realitatea în care vor viețui actualii copii. **O realitate bazată pe rețele, pe informație accesibilă de oriunde și oricând, deci o realitate în care exprimarea de opinii – argumentate, logice, critice, perfectibile dar nu neapărat perfecte – să reprezinte un exercițiu curent prin care se facilitează învățarea.**

O rețetă? Dificil de spus și fac aici o paralelă cu antibioticoterapia. Orice prescripție în exces duce la rezistență. Secretul unei bune educații rezidă tocmai în lipsa rețetelor, accentuând personalizarea, educația trebuind să fie răspunsul la cât mai multe nevoi reale, în acest sens **parte a bunei educații este să obișnuim copilul să-și definească într-un mod corect și la timp acele nevoi care să fie sustenabile.**

4. Ce reprezintă nota pe care o acordați acum, în calitate de profesor?

Trebuie înțeles că o parte semnificativă a notei acordate de profesor unui elev este consecința actului didactic. Astfel, nu dau cu plăcere note mici, pentru că simt o vină care-mi aparține în fiecare astfel de notă. **Mi-aș dori o școală fără note, așa cum îmi doresc o viață fără restricții externe, o viață corectă, în baza unor resorturi interne, care au ca declin valori și atitudini.**

5. Credeți că succesul unui profesor ar trebui corelat cu notele sau cu rata de promovabilitate la examenele elevilor săi?

Da, categoric da. Dar asta nu în termeni de valoare absolută, ci în termeni de progres al învățării. La ce nivel preiei elevul, la ce nivel îl aduci. Iar când mă refer la nivel, nu mă refer doar la nivelul achizițiilor în disciplină, profesorul ar trebui să fie mai presus de disciplină pe care o predă, ar trebui să fie educator, mentor, facilitator, consilier, confident, dacă nu chiar prieten. Principiul după care mă ghidez este educația primează instrucției.

6. Cum ar arăta pentru dumneavoastră o Românie în care educația ar fi cu adevărat o prioritate?

Educația este o prioritate, dar pare că România este sufocată de priorități. **Pentru mine, prioritatea este nu de a forma specialiști, ci caractere.**

7. La final de an, vă rog să le transmiteți un mesaj colegilor, cadre didactice.

Finalul de an calendaristic, la fel și finalul de an școlar reprezintă convenții. Un profesionist nu are decât un final lipsit de convenții și cu adevărat important. Acel final îl doresc cât mai depărtat de momentul de față, iar timpul care se va scurge până atunci să fie unul dedicat împlinirii sufletestești.

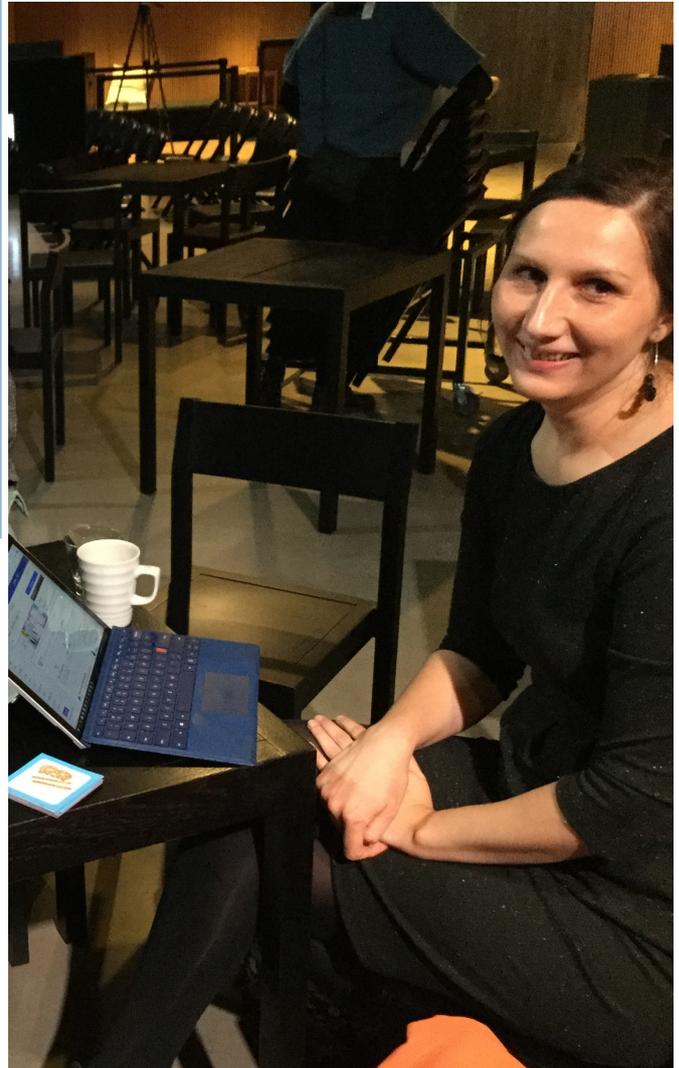
Reporter,
Laura Rudeanu, CCD București

Interviu în Atelier cu româncă Bianca Biro, profesor titular în Finlanda

Stimată doamnă profesor, m-ar bucura acceptul dumneavoastră de a răspunde unor întrebări care să fie postate pe site-ul CCD București sub forma unui interviu.

În cazul acceptului, v-aș ruga, pentru început, să formulați o scurtă prezentare a dumneavoastră pe care s-o inserăm la debutul interviului (atât din punct de vedere personal, cât și profesional).

*Reporter— prof. Gabriel Vrînceanu,
director CCD București*

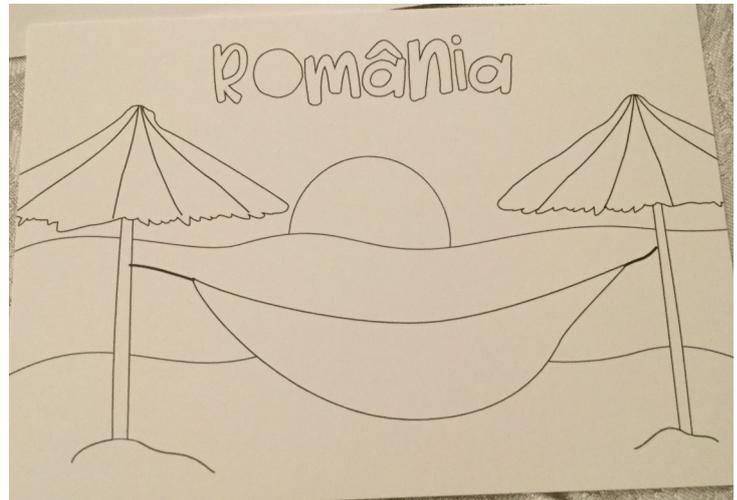
Mă numesc Bianca Biro, am 38 de ani, sunt absolventă a Facultății de Litere din Timișoara și locuiesc în Finlanda de 14 ani. Lucrez ca profesor de limba română ca limbă maternă și predau limba franceză și engleză în școlile din Helsinki. Anterior am lucrat timp de 8 ani într-o companie privată de training, în cadrul căreia am creat material educațional și am coordonat proiecte educaționale. În anul 2012 am creat grupul de joacă *Zmeșorii* din Helsinki, proiect care s-a dezvoltat apoi în platforma educațională *zmeisorii.ro* și de curând în Asociația Studioul de Educație Finlandeză. Sunt cetățean român și finlandez, soțul meu este român și avem 3 copii născuți în Finlanda. Sunt pasionată de viitorul educației și cred în implicarea și aportul pe care fiecare dintre noi îl putem aduce pentru o lume mai bună.

Întrebare: Având în vedere că interviul este în apropierea celebrării Centenarului Marii Uniri și cunoscând activitatea dvs prin care încercați să cultivați copiii proveniți din familiile de români stabiliți în Finlanda mândria de a fi român, vă invit să spuneți ce este dorul de România.

Răspuns: Pentru multe familii din afara României dorul de România înseamnă dorul de bunici și de familia apropiată. Pentru copiii mei sau noua generație de copii din afara României, dorul de România înseamnă același lucru. Identitatea etnică este mult mai prezentă în viața noastră decât și-ar putea imagina cineva care locuiește în România: unul dintre primele lucruri pe care le spui despre tine atunci când te prezinți cuiva este faptul că ești român sau că limba ta maternă este limba română. De aceea, în cadrul atelierelor pentru preșcolari din Helsinki promovăm importanța păstrării limbii materne în comunicarea dintre părinți și copii și oferim idei de activități și materiale în limba română pe care părinții le pot folosi acasă cu copiii. Pornim de la perspectiva de a descoperi România împreună, prin jocuri și activități de interes pentru copii, prin elemente pozitive cu ajutorul cărora încercăm să atragem părinții în a povesti copiilor despre lucrurile frumoase din România.

Întrebare: În calitate de profesor, aveți deja experiența celor două sisteme de educație: cel din țara natală și cel din Finlanda. Explicați atuu-rile fiecăruia dintre cele două sisteme.

Răspuns: Sunt 100% formată în sistemul de educație din România, cu excepția unei burse de un an în Belgia. Studiile și pregătirea din România mi-au permis să pot profesa în domeniul ales de mine în Finlanda. Am studiat limba franceză la școală în România din clasa a patra, o limbă cu care am lucrat și la nivel de corporație și pe care o predau în acest moment în Finlanda. *Ceea ce aduce în plus sistemul de educație din Finlanda, pe lângă cunoștințe, este pedagogia empatiei, dezvoltarea competențelor de responsabilitate, colaborare, gândire critică, interculturalitate și cetățenie activă.* Practic școala are și își asumă rolul de a lucra la cei 7 ani de acasă ai copiilor, împreună cu familia. Cred că asumarea acestui rol al educatorului de a oferi nu doar conținutul

materiei ci și aptitudini pentru viață contribuie la oferirea unei șanse egale la educație pentru toți copiii.

Întrebare: În sistemul de educație finlandez, cuvintele cheie sunt încredere și responsabilitate. Pe ce se bazează?

Răspuns: Într-adevăr, acestea sunt cele două cuvinte cheie ale pedagogiei din Finlanda și ale altor domenii de aici. *Încrederea înseamnă încrederea în actul educațional: copiii și părinții au încredere în profesor, profesorul are încredere în director și directorul are încredere în instituțiile care reglementează educația.* Responsabilitatea este aderarea la misiunea educației așa cum este ea definită în curricula școlară - **formarea copilului ca OM și CETĂȚEAN.** Aceasta este o misiune foarte clară și pe care toată lumea o cunoaște, de la Minister, la directori, profesori, părinți și până la copii. În Finlanda educația reprezintă un motto și scop comun, la nivel de țară și la nivel personal. Responsabilitatea și încrederea se întâlnesc în autonomia de care are parte profesorul în derularea activității, un exemplu fiind lipsa inspectorilor școlari și accentul pus pe formarea continuă a personalului din educație.

Întrebare: *Sunteți inițiatorul unei fundații cu numele Studioul de Educație Finlandeză. Ce v-a determinat să-l înființați și ce obiective v-ați stabilit?*

Răspuns: Domeniul educației este un domeniu de inovație în Finlanda iar dialogul despre viitorul educației mă pasionează. Mă simt extrem de norocoasă pentru că vorbesc foarte bine limba finlandeză și acest lucru îmi permite să fiu conectată la dezbaterile actuale despre educație. În plus am șansa să lucrez în domeniul educației din Finlanda după metodele de predare de aici. Studioul de Educație Finlandeză s-a născut din pasiunea mea pentru educație și a devenit posibil prin faptul că am întâlnit oameni profesioniști la fel de încrezători ca și mine că vom putea contribui la îmbunătățirea educației prin oferirea de modele și unelte moderne pentru învățare, inspirate din educația finlandeză. Proiectele noastre se vor adresa comunității locale din Finlanda, comunităților românilor de pretutindeni și sectorului educațional din România.

Întrebare: *Cum ați descrie o zi obișnuită din viața de profesor în Finlanda? Ce obligații are (normă didactică, alte activități, întâlniri cu elevii, părinții, consiliere etc)?*

Răspuns: La clasele primare, norma unui profesor este de minimum 16 ore pe săptămână și include responsabilitatea de participare la ședințele de planificare săptămânale și activitățile de dezvoltare profesională. Personal am predat cel mai mult la nivel de liceu, unde anul școlar este împărțit în 5 perioade. Norma unui profesor de limbi la liceu este de 18 cursuri pe an, și un curs are fie 3x75 min sau 5x45 min pe săptămână. Un profesor de limbi are în jur de 3-4 cursuri într-o perioadă și între 12-20 de ore de predare pe săptămână. Între aceste 5 perioade sunt săptămânile de testare, când nu se predă, în fiecare zi elevii având un examen la o materie. Întâlnirile cu părinții sunt organizate de obicei în toamnă și primăvară, iar comunicarea se face printr-un sistem de notare și mesagerie online și în timp real.

Întrebare: *Având în vedere că aveți copilul în școala finlandeză, ce apreciază acesta cel mai mult? Ce-i place și de ce-i place?*

Răspuns: Am doi copii la școală și un băiețel încă la grădiniță. *În primul rând totul este asigurat de școală: rechizite, cărți, masa de prânz.* Ca mamă îmi este foarte greu să concurez cu chifteluțele și pireul de la școală :-). Lăsând gluma la o parte, în primele clase accentul se pune pe menținerea curiozității naturale a copiilor de a descoperi lucruri noi, de a învăța, capacitatea copilului de a învăța cum să învețe, cum să își pună obiective, să își organizeze munca și cum să colaboreze cu ceilalți. *De asemenea, respectul față de colegi și profesori este foarte important și există o toleranță zero față de acte de bullying sau violență în școală. Copiilor li se dă posibilitatea de a simți plăcerea învățării și aceea de a descoperi și a găsi soluții prin faptul că opinia lor și modul de face lucruri este acceptat.* Greșelile sunt oportunități de a trage concluzii despre cum ar putea face altfel un lucru și fiecărui copil îi este acordat sprijinul de care are nevoie în învățare și dezvoltare personală. Momentele de stres sunt foarte rare și nu rămân niciodată nerezolvate, comunicarea cu părintele în ceea ce privește aspectele importante din ziua unui copil se fac în aceeași zi. Copiii mei se simt bine la școală și experiența noastră ca părinți în relație cu școala este una foarte bună.

Întrebare: *Ce înseamnă timp liber al copilului? Cu ce și-l ocupă? Ce oportunități oferă școala sau comunitatea?*

Răspuns: În primele clase temele sunt puține, în jur de 10 - 15 minute la clasele primare și maximum o oră la clasele mai mari. La liceu se învață mult și tinerii au multe proiecte de echipă. Copiii își petrec timpul liber jucându-se cu prietenii afară sau înăuntru. Hobby-urile copiilor sunt sporturi de echipă sau activități care implică creativitatea și colaborarea. *Multe hobby-uri sunt organizate prin implicarea părinților în coordonarea activităților - eu de exemplu coordonez alături de alți doi tătici finlandezi un grup de cercetași la noi în cartier, în timp ce soțul meu este implicat în echipa de hochei a fiului meu.* La școală există posibilitatea de a studia după ore un instrument sau a face cursuri de gătit, în timp ce în cartier sunt multe asociații care oferă cursuri de dans, sport sau lucru manual. Deși aceste activități sunt cu taxă, familiile care nu au posibilitatea să plătească taxa pot primi o derogare de la plată.

Întrebare: *În legătură cu profilul Casei Corpului Didactic, acela de furnizor de formare continuă, ne puteți preciza care este atitudinea colegilor din Finlanda față de propria formare și dezvoltare profesională?*

Răspuns: *Formarea continuă are un rol foarte important în Finlanda, nu doar în ceea ce privește profesorii, ci și societatea.* Sunt multe instituții, asociații și companii private care oferă cursuri de formare și dezvoltare profesională. Responsabilitatea fiecărui profesor este să se asigure că este foarte bine pregătit. În școli există și un program de tutorat, și în general o colaborare și împărtășire de bune practici între profesori.

Întrebare: *În România, există trepte de salarizare după vechime și după nivelul de perfecționare. Există un sistem similar în sistemul educațional din Finlanda?*

Răspuns: În domeniul educației salariile sunt definite prin acordurile încheiate de sindicate. Salariile includ salariul de bază și trepte de salarizare pentru responsabilități sau vechime. Salariile din educație sunt însă ceva mai mici decât salariile altor profesii care necesită același nivel de studii.

Întrebare: *Există asociații profesionale și sindicate?*

Răspuns: Da, 97% din profesori fac parte din Uniunea Industriilor din Educație (sursa, raportul Ministerului Educației din 2018:

https://www.oph.fi/download/189802_finnish_teachers_and_principals_in_figures.pdf

Întrebare: *Angajarea dumneavoastră s-a realizat în baza unui interviu. Puteți să ne descrieți în ce a constat?*

Răspuns: *Este foarte greu să obții un post de profesor permanent în Finlanda, numărul de candidați pe un loc de profesor este foarte mare.* Dacă pe un post aplică 100 de candidați, la interviu directorul invită 3-4 candidați iar întrebările au în vedere nevoile specifice postului - în primul rând calificarea de profesor este obligatorie, iar apoi se pune accent pe capacitatea de a lua în considerare nevoile fiecărui elev, metode de managementul clasei, de promovare a multiculturalității și diversității, competențele digitale și de colaborare.

Întrebare: *Deși sistemul finlandez nu este unul bazat pe competiție (cel mult cu tine însuși), rezultatele echipei Finlandei la cea de-a 59-a Olimpiadă Internațională de Matematică, găzduită de România anul acesta, constau în două medalii de bronz și două mențiuni (din 6 participanți). Cum ajunge un elev finlandez la o performanță la fel de bună ca cea asigurată de un sistem selectiv, competițional?*

Răspuns: Noile reforme din educație în Finlanda au în vedere asigurarea nivelului de cunoștințe al elevilor pentru a participa la competiții internaționale, însă pe lângă asimilarea cunoștințelor accentul se pune în principal pe competențele necesare în viitor: creativitate, inovație, colaborare și dialog. *Există centre de excelență care conduc programe de specializare, unde elevii sau studenții pot accesa programe specifice, dacă doresc să se specializeze într-un domeniu, cum este Centrul Luma pentru Matematică:*

<https://www.luma.fi/en/>

Întrebare: Mulțumindu-vă pentru întreg sprijinul pe care ni l-ați acordat pe parcursul vizitei delegației României în Helsinki, care ne-a permis să realizăm o fotografie cât mai completă a ceea ce reprezintă educația, *atât din perspectiva decidenților, a teoreticienilor, a practicienilor, a comunității și nu în ultimul rând a educabililor*, mai avem o singură curiozitate: locuind acum mult mai aproape de Rovaniemi, l-ați întâlnit pe Moș Crăciun? Indiferent dacă da sau nu, ce ați dori să conțină sacul său pentru educația din România?

Răspuns: Joulupukki (Moș Crăciun în finlandeză) locuiește în Rovaniemi și fiecare cetățean finlandez se mândrește cu acest lucru. Educația este un alt motiv de mândrie pentru finlandezi, pentru că în viziunea Finlandei educația reprezintă soluția la provocările viitorului: schimbările climatice, conflictele, dezvoltarea rapidă a tehnologiei. Finlanda își asumă în momentul de față rolul de inovator în domeniul educației la nivel global. În România societatea trebuie să aibă în vedere bunăstarea copiilor și să respecte drepturile și integritatea lor. Adulții au nevoie să colaboreze, să sprijine educația și să folosească resursele existente cu multă responsabilitate, pentru că cea mai importantă misiune a lor este de a pregăti viitorul pentru copii și copiii pentru viitor. Prin Studioul de Educație Finlandeză vom încerca să inspirăm și să invităm la dialog și acțiune pe toți cei dornici să contribuie la îmbunătățirea educației din România prin furnizarea de resurse, traininguri și prin facilitarea contactelor cu actorii din domeniul educațional și cu școlile din Finlanda.

Reporter,
Prof. Gabriel Vrînceanu
CCD București

PARTENERIATUL CIVIC PENTRU EDUCAȚIE CIVITAS

Parteneriatul Civic pentru Educație

Sunt în siguranță la școală!

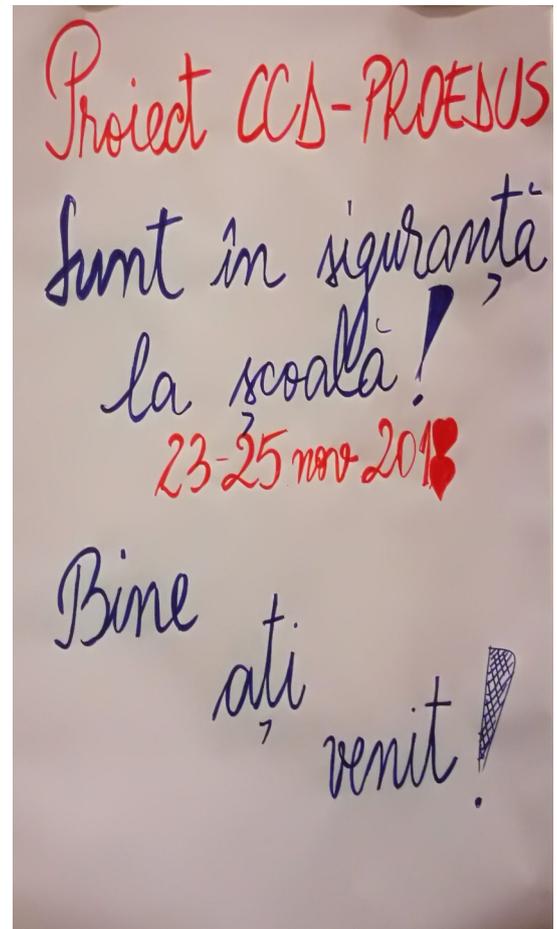
În perioada 23-25 noiembrie 2018 au avut loc la Predeal sesiunile de formare din cadrul proiectului **Sunt în siguranță la școală!**, derulat de către Casa Corpului Didactic București, în cadrul **Parteneriatului Civic pentru Educație CIVITAS**.

*Programul de formare din cadrul proiectului **Sunt în siguranță la școală!** și-a propus un model de schimbare a mentalităților referitoare la violență în rândul copiilor, înlocuirea comportamentelor agresive cu comportamente de relaționare adecvate, deprinderea unor modalități de coping și gestionare a conflictelor.*

Grupul țintă a fost alcătuit din: **54 de cadre didactice din 27 de școli bucureștene** (4-5 școli din fiecare sector). Din fiecare școală selectată, au participat două cadre didactice.

Scopul sesiunilor de formare: *abilitarea cadrelor didactice pentru prevenirea și gestionarea eficientă a actelor de violență din școală în relațiile elev-elev, elev-profesor, profesor-profesor, părinte-profesor.*

Echipa de proiect CCD București: prof. metodist Gabriela Bărbulescu, prof. metodist Silvia Borțeanu, prof. metodist Georgeta Bolojan, prof. metodist Adina Tatu.

Cursul de formare a debutat cu o serie de activități, în care participanții au avut posibilitatea să se cunoască și să stabilească conexiuni cu ceilalți.

În a doua sesiune de formare au fost clarificate conceptele asociate situațiilor de violență din școală (violența în spațiul școlar: forme, cauze, surse; bullying, personajele situațiilor de violență-bullying: victimă, agresor, spectator etc.). Prin intermediul metodelor active participative (studii de caz, dezbateri, brainstorming, jocuri exercițiu) au fost stabilite sursele situațiilor de violență în școală, caracteristicile fenomenului de bullying.

A treia sesiune de formare a abordat tematica strategiilor de prevenire și intervenție asupra violenței în mediul școlar, strategii de monitorizare a fenomenelor de violență în școală. Pornind de la opiniile specialiștilor, prevenirea fenomenului de violență în școală include crearea unui sistem integrat de supraveghere a elevilor în școală, crearea unei rețele de instituții de support, întâlniri periodice între cadre didactice pentru dezvoltarea unor proceduri de intervenție în situații de violență, întâlniri periodice cadru didactic - părinți –elevi, activități/ discuții despre violență, identificarea potențialilor agresori cunoașterea elevilor. A fost prezentat programul Olweus, de

prevenire și combatere a violenței și bullying-ului în școli, conceput de către Dan Olweus, Ph.D., având la bază peste 35 de ani de cercetare în domeniu. Program care a fost implementat cu rezultate de succes în următoarele țări: Statele Unite, Canada, Marea Britanie, Mexic, Islanda, Germania, Croația, Suedia, Norvegia. Direcțiile de acțiune ale acestui program sunt: pregătirea personalului școlar; dezvoltarea unor politici de disciplinare; informarea părinților, participarea și implicarea acestora în viața școlii; predarea valorilor prosoziale, instrumente de monitorizare a fenomenului de violență. Pornind de la aspectele teoretice prezentate de către formatori, prin intermediul metodei JIGSWAU, având la bază principiile cooperării, participanții la sesiunile de formare au conceput un program de prevenire și combatere a violenței în școală (modele de activități care pot fi implementate în școală în scopul prevenirii și reducerii fenomenului de violență/ bullying).

În cadrul ultimei sesiuni de formare au fost prezentate aspectele relevante pentru evaluarea situațiilor de violență: în școală: audit/diagnosticare securitate spațiu școlar (“care sunt locurile/spațiile nesigure din școală și din zona proximală a acesteia?”); forme noi de violență care au apărut în școală; cultura incluzivă a școlii (“care sunt categoriile de elevi care se confruntă cu diverse forme de excluziune?”); comunicarea profesor-elev (“în ce măsură nivelul actual de comunicare este o sursă de violență sau o modalitate de prevenire a acesteia?”); evaluarea ca sursă a violenței școlare etc. În baza acestor indicatori, cursanții organizați în grupuri au creat instrumente de evaluare și monitorizare a fenomenului de violență, care pot fi aplicate în școlile în care desfășoară activitatea.

Întregul program de formare a vizat aspectul de învățare experiențială și participativă. Formatorii au creat contexte în care profesorii care au făcut parte din grupul țintă, au avut oportunitatea atât să învețe împreună unii de la ceilalți, cât și să colaboreze pentru identificarea unor soluții la probleme comune din viața școlii. Un alt aspect vizat a fost cel legat de asigurarea unui spațiu nonformal în care cadrele didactice participante au avut posibilitatea să își împărtășească valorile personale, specificul cultural, experiențele profesionale și, în egală măsură, își dezvoltă abilitățile interpersonale și de comunicare, care să contribuie la dezvoltarea personală pentru creșterea stimei de sine și conturarea unei imagini de sine realiste și dezvoltarea abilităților de lucru în echipă pentru valorizarea bunelor practici din activitatea didactică.

Profesor metodist Adina Tatu

CCD București

FORMARE CONTINUĂ ÎN MEDIU NONFORMAL LA ALBA-IULIA

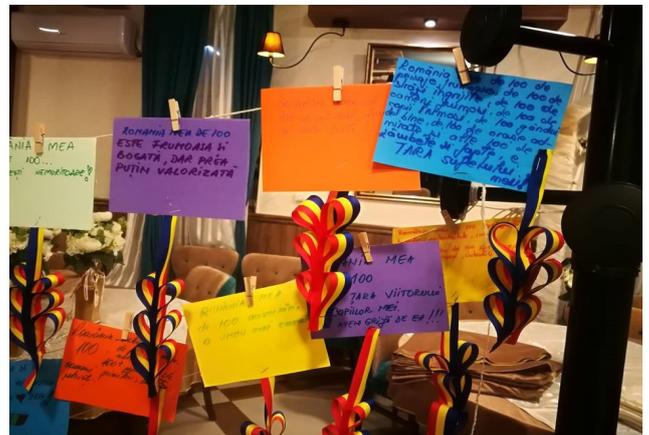

Strategii de valorificare a patrimoniului cultural național pentru dezvoltarea spiritului civic

În perioada 29 octombrie-1 noiembrie 2018 s-a desfășurat la Alba-Iulia o nouă acțiune în proiectul **Formare continuă în mediu nonformal**, în contextul Centenarului Marii Uniri. Au participat 60 de cadre didactice din învățământul primar și preșcolar din București și din județele Buzău, Ilfov, Călărași, Mehedinți și Alba la cursul avizat *Strategii de valorificare a patrimoniului cultural național pentru dezvoltarea spiritului civic*. Scopul programului de formare este abilitarea profesorilor pentru conștientizarea elevilor despre importanța dezvoltării spiritului civic ca premisă a creșterii unei societăți durabile.

Am ales pentru derularea cursului orașul Alba-Iulia, un adevărat centru spiritual și cultural al românilor de pretutindeni, un oraș care îndeamnă la respect, considerație și aducere aminte a oamenilor și faptelor care au făurit și menținut națiunea și statul român.

Deoarece orașul este bogat în atracții turistice și culturale, am organizat o "vânătoare de comori" în Cetatea Albă Carolina, care le-a permis cursanților să descopere zona istorică a orașului cu cele mai reprezentative obiective.

Una dintre sesiunile programului de formare a fost organizată în sala Muzeului Principia, *locul de unde începe Alba-Iulia*, după cum ne-a spus ghidul. Participanții au lucrat pe grupe și au formulat 100 de idei de activități care să urmărească dezvoltarea spiritului civic la copii.

În toate activitățile am pus accent pe cunoașterea patrimoniului cultural național, pe valorificarea istoriei ca resursă pentru formarea spiritului civic la copii încă de la cea mai fragedă vârstă.

În ultima sesiune a programului de formare cursanții au realizat din 100 de obiecte un simbol pentru România de 100.

În program au fost incluse și vizite ale unor obiective din patrimoniul cultural național și universal: cetatea Câlnic-patrimoniul UNESCO, Lanțrăm-casa memorială Lucian Blaga, Satul Râmetea, aflat pe lista de propuneri pentru Patrimoniul UNESCO, Cetatea Colțești, Mănăstirea Rîmeț, Cheile Rîmețului etc.

Vă invităm să intrați în atmosfera activităților prin intermediul fotografiilor.

**Profesor metodist Gabriela Bărbulescu
CCD București**

LA CEAS ANIVERSAR AL MARIII UNIRI

ORGANIZATOR:

ACȚIUNE FINANȚATĂ DE:

PARTENERI:

 MINISTERUL CULTURII ȘI
IDENTITĂȚII NAȚIONALE

Centenarul Marii Uniri, cea mai importantă lecție de istorie

Vineri, 14 decembrie 2018, a avut loc la **Universitatea Politehnică din București Conferința Centenarul Marii Uniri, cea mai importantă lecție de istorie**, un eveniment organizat de **Asociația EFECT-Centrul de formare profesională pentru comunitate în parteneriat cu CCD București și Radio România București și finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale**. Au participat 309 cadre didactice din învățământul preuniversitar, care predau disciplina istorie, din București și județul Ilfov (localități: Chitila, Ciolpani, Nuci, Otopeni, Cățelu, Jilava, Bragadiru, Buftea,

Grădiștea, Voluntari, Dascălu, Cornetu, Berceni, Clinceni, Pantelimon, Petrăchioaia, Afumați, Ciorogârla, Găneasa, Bălăceanca, Popești-Leordeni, Dragomirești-Vale).

Conferința a debutat cu discursurile de deschidere: Alexandra Manea, președinta Asociației EFECT, Gabriel Vrînceanu, directorul Casei Corpului Didactic București, Cosmina Simion, Ministerul Culturii și Identității Naționale.

Prima prelegere, *Diplomație regală pentru România*, a fost susținută de Diana Mandache, scriitor și reputat istoric, specializat în istoria regalității românești. Diana Mandache a încântat auditoriul cu prelegerea sa care a conținut o trecere în revistă a ceea ce a însemnat regalitatea și diplomația regală pentru România și pentru realizarea Marii Uniri, dar și legătura casei regale a României cu alte case regale europene. A prezentat amănunte inedite din perioada premergătoare Marii Uniri.

A doua prelegere a avut ca temă *Metodica predării istoriei adaptată profilului elevului de astăzi* și a fost structurată în două părți: *Cui predăm Istoria astăzi?* și *Cum predăm istoria astăzi?*.

În prelegerea *Cui predăm Istoria astăzi?*, psihologul Gabriela Bărbulescu a vorbit despre (pre)adolescență ca perioadă de tranziție critică în care trăsătura dominantă este conflictul. În această perioadă a dezvoltării sale, adolescentul refuză ceea ce este învățat, adoptă atitudini negativiste și are nevoie de suport din partea adulților ca să treacă peste provocările vârstei. Au fost prezentate strategii utile pentru lucrul cu elevii aflați la această vârstă.

Tema *Cum predăm Istoria astăzi?* a fost susținută de Mihai Manea, profesor de istorie și inspector școlar pentru disciplina Istorie, care a pus accent pe două aspecte importante în procesul de predare a disciplinei Istorie: funcția formativă a procesului de învățământ, în care profesorul de istorie are rolul de a prezenta elevilor o imagine corectă a faptelor trecute și faptul că demersul didactic trebuie centrat pe elev, care nu mai este un simplu receptor și un emițător de păreri proprii. Astfel, în contextul secolului al XXI-lea în care ne confruntăm cu o explozie informațională fără precedent, profesorul de istorie și elevii trebuie să desfășoare o gamă cât mai diversă de activități, cu accent pe selecția informațiilor și aprecierea critică a acestora.

Participanții au fost solicitați apoi să completeze enunțul *România mea de 100...* cu propriile păreri/reflecții și să îl noteze pe ornamentul pentru brad pe care l-au primit în mapă. Cu aceste ornamente a fost îmbodobit un brad în spațiul dedicat pauzei de cafea, obținându-se un produs de grup care reflectă ideile participanților.

După încheierea acestui moment, toți participanții au fost invitați la o pauză de cafea, un bun prilej de socializare și schimburi de impresii despre temele discutate.

Conferința a continuat cu activități în ateliere. Pentru desfășurarea acestora, participanții au fost împărțiți în grupuri de lucru, în funcție de ciclul de predare: primar/gimnaziu/liceu. Atelierele au fost moderate de: Mihai Manea, Gabriela Bărbulescu, Cristina Gunea, Teodora Paun. Toate cele patru ateliere au avut aceeași tematică, *Istoria, o poveste adevărată*, dar au fost adaptate în funcție de nevoile și caracteristicile fiecărui grup în parte.

Atelierele au debutat cu o activitate individuală: participanții au scris pe post-it amintiri (trăite sau aflate) din patru evenimente importante ale istoriei (Primul Război Mondial, Al Doilea Război Mondial, comunismul, revoluția de la 1989) pe care le-au lipit apoi pe foi de flipchart. S-a constatat că amintirile sunt din ce în ce mai numeroase cu cât evenimentul este mai recent. S-au formulat mai multe concluzii: noi trăim istoria, istoria e o poveste adevărată, în fiecare moment, prin tot ceea ce facem, scriem istoria noastră personală, istoria noastră personală e parte din istoria colectivă etc.

Activitatea a continuat pe grupe. Participanții au lucrat pe baza surselor istorice și a fișelor de lucru primite: au formulat întrebări care ghidează elevii în utilizarea sursei istorice și au realizat o pagină de jurnal al unui reporter-călător în epoca identificată în sursa dată. După realizarea acestor activități, profesorii și-au afișat lucrările și au făcut un tur de galerie pentru a observa lucrările celorlalte grupe.

La final, participanții au primit răvașe cu mesaje despre educație/menirea unui profesor ca teme de reflecție. În încheiere, organizatorii au acordat participanților diplomele și pachetul cultural prevăzut în proiect.

Feedbackul participanților a arătat că lucrările conferinței au avut impactul scontat. Vă mulțumim!

**Profesor metodist Silvia Borțeanu
CCD București**

La ceas aniversar al Marii Uniri

Inspectoratul Școlar al Municipiului București și Casa Corpului Didactic București au organizat miercuri, 14 noiembrie 2018, la Colegiul Național „Matei Basarab” activitatea dedicată Centenarului Marii Uniri cu titlul
LA CEAS ANIVERSAR AL MARIII UNIRI.

Centenarul trebuie să fie un moment de reflecție profundă a societății românești și ar trebui cu siguranță făcut un bilanț al ultimei sute de ani la care să ne raportăm la ceea ce noi, ca popor, am făcut bine, la ce am greșit, la ce putem îndrepta, continua. Unde suntem, ce am reușit, ce nu am reușit și ce vom face pe viitor. Și poate dezbaterea privind proiecția viitorului este cea mai importantă. Ce fel de țară vrem să lășăm moștenire urmașilor noștri? Cum va fi oare România următoarei sute de ani?

Centenarul înseamnă, mai întâi de toate, principii, credințe și valori. Căci România s-a construit pe valori, principii și mai ales pe credință. De aceea, considerăm că marcarea centenarului trebuie să aibă următoarele dimensiuni: educativă, a modernizării, a patrimoniului și a memoriei instituționalizate, a elaborării unor lucrări științifice fundamentale pentru România, toate acestea unite sub umbrela durabilității și a impactului major în societatea românească.

Doamna Inspector General Adjunct Diana Melnic a avut cuvântul de deschidere pe tema „Marea Unire – moment de sărbătoare”, accentuând importanța unirii din 1918 și rolul tinerei generații în promovarea noilor proiecte de țară.

În calitate de profesor de istorie, am accentuat dimensiunea educativă a Centenarului, exprimând ideea că profesorii au menirea de a pune temelii și de a forma cetățenii de mâine, insuflându-le iubirea de patrie, dar și implicarea în problemele polisului. Tinerii vor conștientiza astfel că unirea a fost realizată pe valorile și principiile generației de la 1918, că fericirea a fost clădită pe suferința părinților istoriei.

Domnul Inspector Școlar Mihai Manea a insistat pe rolul dascălilor în Marea Unire și contribuția lor în formarea cetățenilor responsabili și care să se implice în problemele polisului.

Domnii Vlad Condrea și Filip Lucian Iorga de la Institutul Cultural Român au prezentat o prelegere cu tema „Românii de lângă noi. Comunitățile istorice”, insistând pe statutul românilor din afara României.

De asemenea, în cadrul activității a fost prezentat un Program cultural intitulat "Jertfa și credința neamului românesc" susținut prin recital de poezie, cântec patriotic, cântec popular, filme realizate de către elevii de la Corala "Cornețenii" de la Centrul Cultural Ilfov coordonată de d-nul Marius Crucianu, dirijor (Școala gimnazială nr. 1 Loc. Cornetu, Jud. Ilfov), Cercul Cultul Eroilor "Viilor" (Colegiul Economic "Viilor") coordonat de d-na Lucreția Nechifor - președinta cercului și Cercul de folclor "Dor și dor, cu mine călător" (Liceul Teoretic „Dimitrie Bolintineanu”).

Profesor metodist Teodora Păun
CCD București

PROIECTE EUROPENE

Bune practici în școli europene
WORKSHOP “Identitate națională și
multiculturalitate în spațiul european”
SLOVENIA – MARIBOR – LJUBLJANA
03 – 08 septembrie 2018

În ansamblul activităților de formare continuă, perfecționare profesională, științifică și culturală pentru personalul din învățământul preuniversitar, Casa Corpului Didactic București a propus workshopuri cu schimb de bune practici între instituții de învățământ din țară și din alte țări prietene europene. Acest tip de activități proiectate, organizate și derulate de instituția noastră au fost cerute și de necesitatea integrării învățământului românesc în cel european.

Pe parcursul celor trei ani de organizare și desfășurare (2015-2018), workshopurile au avut teme individualizate pentru fiecare țară. Aceste țări au ca identitate națională elemente comune cu România (învățământ, cultură, istorie, tradiții și obiceiuri, religie etc.). Dezbaterile, schimburile de idei ce au avut loc în școlile gazde europene și în cadrul sesiunilor de workshop din sălile de conferințe ale hotelului au

urmărit multe aspecte de maxim interes.

Un exemplu pentru afirmațiile de mai sus îl constituie și workshopul “**Identitate națională și multiculturalitate în spațiul european**” desfășurat în perioada 03–08 septembrie 2018 în Slovenia – Maribor/Ljubljana. Delegația României a avut 32 de persoane din învățământul preuniversitar.

În drum spre Slovenia am făcut o oprire în orașul maghiar Szeged la dus și la întors, care ne-a impresionat prin arhitectura impozantă a clădirilor vechi: Biserica Votiva, Palatul Episcopal.

A doua zi am plecat spre Slovenia, anume spre Maribor, al doilea oraș din Slovenia după mărime, înconjurat de dealuri viticole, cu tradiție în fabricarea vinului, câmpuri cultivate cu diferite tipuri de culturi, localități rurale cochete. Cele trei nopți în Slovenia am fost cațați în Maribor. Orașul Maribor are atracții turistice precum acvariul amplasat în parcul orașului construit încă din 1953, coloana Sfântului Florian unul dintre cele mai cunoscute monumente ale orașului amplasată în Piața castelului, în secolul al 17-lea, în stil baroc, parcul orașului Maribor care are aproximativ 60 de hectare și datează din 1879, piramida din Maribor, catedrala Sfântul Ioan Botezătorul aflată în Piața principală datând din secolul al 13-lea, vechiul pod construit pe timpul Imperiului austriac, localnicii cunoscându-l sub denumirea de Podul Brava, piața principală care este cea mai veche piață datând încă din 1315.

Spre Ljubljana am plecat în dimineața de 5 septembrie unde urma am vizitat "Gimnazijska Šentvid". Directorul școlii, prof. Jaka Erker, ne-a întâmpinat cu prietenie chiar de la intrarea în școală, ne-a invitat în amfiteatru unde ni s-a prezentat sistemul de învățământ cu întregul proces educativ (predare-învățare-evaluare), ni s-au adus la cunoștință performanțele elevilor, a avut amabilitatea să ne răspundă la câteva întrebări. Am primit cu toții câte o carte biografie a școlii. Am fost conduși spre sălile de clasă, ateliere și laboratoare, sala de sport, cancelarie. Tot în acest timp ne-am întâlnit cu personalul școlii, elevi și membri ai comitetului de părinți. Au avut loc dezbateri în plen cu profesorii școlii privind tema propusă de noi. S-au purtat discuții privind identitatea națională și cum ne integrăm ca țară în spațiul multicultural european, cât și cu privire la curricula școlară și activitatea de formare/perfecționare a personalului școlii.

Am aflat că norma didactică a profesorilor este de 20 de ore de predare plus până la 40 de ore alte activități. După un an au definitivare ușoară, promovează ca profesor mentor după 4 ani, iar după cinci ani de vechime profesorul este consilier sau emerit. Au 35 de zile de concediu după vechime, iar în data de 20 august toată lumea este prezentă la școală pentru că anul școlar cu elevii începe la 1 septembrie.

În Slovenia, clasa a IX-a face parte din gimnaziu, iar elevii dau testări naționale din trei în trei ani. Pentru promovare la clasa a 9-a, la examen media se face cu 60% nota finală plus 40% notele din clasele a șasea, a șaptea și a opta. Școala avea 550 de elevi

într-un program de patru ani, deoarece au atât program general cât și clase sportive (de atletism, baschet, badminton și schi). Cei de la schi fac școală în septembrie, octombrie și se întorc din cantonament în martie pentru program școlar. Au trupă de teatru care a participat la competiții internaționale, au instrumentiști, fac și program de cercetare, având laborator de biologie care are și animale vii precum pitoni, iguana, tarantule, de care au grijă elevii în cadrul Centrului de cercetare.

Gimnaziul este cel mai dificil nivel cu 32 de ore pe săptămână, cu majoritatea disciplinelor obligatorii și, abia în anul patru, pot alege alte discipline care de fapt sunt opționale. După cinci ani de gimnaziu au examenul de maturitate la cinci discipline, obligatoriu matematică, slovenă, engleză plus două, trei discipline la alegere, fără educație fizică. Au Centrul Național de Examen care face subiectele unde 20% din notă este obținută din ce au făcut la școală și restul de la examen anual. La 1 septembrie începe anul până pe 25 iunie, cei din clasele finale terminând pe 20 mai. Pe 28 mai au examenul de maturitate scris și oral până pe 20 iunie și rezultatele se dau în jur de 10-12 iulie.

Sălile de clasă erau dotate cu materiale didactice la cele mai înalte standarde, încât să te îmbie la studiu. Laboratorul de biologie avea câteva terarii în care se aflau șerpi, o iguană, o tarantulă, diferite insecte, șoa-reci, un arici. În curtea școlii se află sala de sport (cu teren de baschet, sală de fitness, sală de dans) și două terenuri de tenis, o pistă pentru alergare. Pe holuri erau montate dulapuri în care elevii își țineau echipamentul sportiv și cărțile. Peste tot, ordine și curățenie. Dau o mare importanță multiculturalității, majoritatea elevilor fiind sloveni dar au și croați, ruși, chinezi, americani etc. Ministerul Educației are un program special de învățare a limbii slovene de către străini, separat de cel școlar. Aceștia merg la o școală internațională în Ljubljana. De copiii cu cerințe educative speciale se ocupă un institut didactic, iar părinții au certificate de la medici.

Încântați de tot ceea ce am văzut în școala "Šentvid", ne-am îndreptat spre centrul Ljubljanei pentru a mai vizita și alte obiective: Domul Sf. Nicolae, Piața Preseren și cele trei poduri celebre peste râul Ljubljanica.

Următoarea oprire a fost în stațiunea montană Bled. Stațiunea Bled din Slovenia este situată în Alpii Iulieni pe malul Lacului Bled, în mijlocul căruia se află o mică insulă ocupată de o mănăstire medievală. Urcând de la Lac pe Panta muntelui, observăm castelul Bled, numit inițial Valdes, care datează încă din 1004

și a fost reședință de vară a familiei regale iugoslave. Un peisaj de basm care ne-a cucerit de îndată.

Ultimul obiectiv turistic a fost Peștera Postojna, cea mai mare din Europa. Cu toții am fost impresionați de aspectul grotelor în care erau stalactite și stalagmite de forme și mărimi care mai de care mai ciudate. Călătoria în subteran a durat două ore, o parte din tur se face cu trenulețul și o parte pe jos. Slovenia este țara în care termenii identitate națională, unitate de neam, patriotism, pot fi identificați oriunde te afli pe acest teritoriu minunat.

Copleșiți de amintiri frumoase, am împărtășit impresii în cadrul sesiunilor de workshop în sala de conferințe a hotelului. Participanții și-au propus să realizeze, la întoarcerea în țară, activități școlare nonformale centrate pe cunoașterea și promovarea identității naționale.

Activitățile desfășurate în cadrul workshopului ne-au emoționat și ne-au umplut sufletul de bucurii. S-au sudat prietenii între participanți. Faptul că unii colegi revin în acțiunile noastre demonstrează că aceste prezențe pe un timp destul de lung aduce o contribuție constructivă unității școlare de unde provine fiecare. Feedback-ul participanților demonstrează că acțiunile noastre au efectul scontat.

Marilena Huiu
CCD București

Radio, adolescentes y noticias: un proyecto para la educación inclusiva en Europa

Estamos en el A.I.R.E. (Acción Inclusiva Radio Erasmus)

Tercer encuentro internacional en Pedro Abad (Córdoba)

El **Colegio Nacional "Iulia Hasdeu"** de Bucarest ha participado del 12 al 16 de noviembre en el tercer intercambio de corta duración de su **proyecto Erasmus +** en la localidad de Pedro Abad (Córdoba); allí el IES Sácilis fue el anfitrión del encuentro, el cual giró en esta ocasión en torno a la inclusión social, superación de estereotipos y actitudes discriminatorias.

El proyecto se enmarca dentro del programa europeo Erasmus + y tiene como título **Radio, adolescentes y noticias: un proyecto para la educación inclusiva en Europa. Estamos en el A.I.R.E (Acción Inclusiva Radio Erasmus)**. En él profesores y estudiantes trabajan conjuntamente para favorecer actitudes que eviten la discriminación por razones de raza, discapacidad, religión o de cualquier otra índole, evitando así comportamientos o posturas que impulsen su exclusión social. Al mismo tiempo se potencia el desarrollo del alumnado de la competencia lingüística y comunicativa del español como lengua extranjera.

Este proyecto se encuentra en su segundo y último año de desarrollo; el curso pasado tuvieron lugar los dos primeros encuentros: el primero aquí en Bucarest, donde el Colegio Nacional "Iulia Hasdeu" hizo de anfitrión y en el que se trabajó en torno a las distintas religiones y culturas, y el segundo que tuvo lugar en el **Vetési Albert Gimnázium de Veszprém** (Hungría), en torno a las discapacidades físicas y mentales. Junto con el encuentro en el **IES Sácilis** (España) dos más cierran el proyecto: uno que tendrá lugar en marzo en el **Lycée International des Pontonniers de Estrasburgo** (Francia) en torno a la inmigración y, finalmente, el último que se celebrará en mayo en el **22 CY Rakovski de Sofia** (Bulgaria), en torno a la igualdad.

El encuentro en Córdoba ha tenido como representantes del "Iulia Hasdeu" a los profesores Gabriela ARSENE y Antonio FERNÁNDEZ ACEITUNO y a las estudiantes Constanția Cornițel de 11G y Cristina Roșu y Andreea Ștefan de 12G. Las actividades realizadas durante la semana han sido muy numerosas:

La experiencia comenzó el **domingo** por la tarde con nuestra llegada a Córdoba; allí las familias acogedoras

nos estaban esperando para darnos un caluroso recibimiento y conocernos. Nuestras alumnas comenzaban así su experiencia de inmersión lingüística en el seno de una familia cordobesa.

Fue ya el **lunes** por la mañana cuando todos nos reunimos en el IES Sácilis con el comienzo de la jornada escolar. Nos esperaba un día intenso de trabajo, pero que bien mereció la pena. Allí fuimos recibidos por el profesorado y alumnado del centro. Nuestras alumnas comenzaron con unas divertidas dinámicas para conocer al resto de los que serían sus compañeros durante toda esa semana. Tras esta actividad todos marchamos al ayuntamiento de la localidad, donde fuimos recibidos por la alcaldesa Dña. Magdalena Luque Canalejo y pudimos compartir regalos y conocer mejor al resto de centros y países participantes. A la vuelta, tuvo lugar la primera charla, la cual continuó con la realización de una serie de talleres donde los alumnos pudieron aprender lo que significa la inclusión de grupos desfavorecidos.

El **martes** tuvimos la ocasión de hacer turismo por la ciudad de Córdoba, visitando algunos de sus grandes monumentos como la Mezquita-catedral, el puente romano, Medina Azahara o el Alcázar de los Reyes Cristianos.

El **miércoles** retomamos las sesiones de trabajo con el visionado y tertulia cinematográfica de una película, y seguimos con otra charla y con talleres de trabajo a través de grupos interactivos dentro del ámbito de las Comunidades de Aprendizaje, en el cual está inscrito el centro anfitrión, proyecto basado en un conjunto de actuaciones educativas de éxito dirigidas a la transformación social y educativa.

El **jueves** los alumnos pudieron participar en otra de estas actuaciones de éxito a través de una tertulia dialógica literaria en torno a una selección de textos del escritor argentino Manuel Puig. Le sucedieron nuevos grupos interactivos donde indagaron acerca de los estereotipos y prejuicios existentes en torno al tema del encuentro. Ya en la tarde, pudimos disfrutar todos en el centro de una recepción con las familias, las cuales trajeron los mejores platos de cada casa para deleitarnos con lo mejor de la gastronomía andaluza. Terminamos el día con la entrega de diplomas de participación.

Finalmente, el **viernes** pudimos conocer más de cerca algunos de los encantos de Pedro Abad en otra jornada de convivencia transnacional. Los alumnos tuvieron además la oportunidad de reflexionar sobre todo lo aprendido y volcar sus experiencias y valoraciones en eTwinning y en el TwinSpace reservado para el proyecto. Fue ya el **sábado** por la mañana cuando nos despedimos de las familias, compañeros y amigos e iniciamos nuestro viaje de regreso a Rumanía.

Uno de los puntos fuertes de este programa Erasmus + es la elaboración de **programas de radio (podcasts)** de temática social por parte del alumnado, de manera que la creación, difusión y trabajo de estos productos les permita conocer miradas culturales y educativas diferentes, ayudándoles a desarrollar actitudes de respeto y a superar prejuicios respecto a otras personas y culturas, redimensionando así la cultura propia bajo la perspectiva de culturas nuevas. Es por eso que a lo largo de la semana los alumnos, de forma paralela a todas estas actividades, han realizado a través de la **radio escolar** más de 20 entrevistas a diferentes miembros

del proyecto que han sido retransmitidas en directo a través de Radio Intimidad.

Asimismo, otro de sus pilares lo constituye el tipo de metodologías de trabajo empleadas a lo largo del proyecto, utilizando **metodologías activas** basadas en un modelo inclusivo donde todo el alumnado participa activamente en su proceso de aprendizaje, utilizando para ello el aprendizaje dialógico y el cooperativo, que en el caso del IES Sácilis se ve implementado con actuaciones educativas de éxito dentro del marco de las **Comunidades de Aprendizaje** como son los grupos interactivos, dispuestos como forma común de trabajo. Estas metodologías innovadoras se caracterizan porque el alumno es el protagonista de su propio proceso de aprendizaje mientras que el profesor queda relegado a un segundo plano en la sombra desde donde controla que este se lleve a cabo eficazmente.

Esta semana ha sido pues una experiencia de gran valor a nivel académico tanto para los profesores como para los alumnos implicados en el encuentro, pero mayor lo ha sido aún si cabe a nivel humano, donde hemos vivido experiencias inolvidables y forjado lazos profesionales y de amistad estrechos que sin duda perdurarán en el tiempo.

Podéis seguir nuestro proyecto en:
<http://www.cnih.ro/erasmuses.html>

Nuestras estudiantes han traído consigo un uso de su español más fluido fruto de su convivencia con las familias y con sus compañeros en el centro escolar; vienen equipadas con herramientas para romper obstáculos sociales y de discriminación. Y todo ello lo han aprendido a través de un aprendizaje dialógico, cooperativo, de la mano de sus compañeros europeos, tomando un papel activo en el asunto. No podemos sino, por tanto, más que destacar los resultados positivos del encuentro y de la necesidad de que nuestros estudiantes puedan participar en más proyectos como este. Próxima parada, Estrasburgo (Francia), favoreciendo la inclusión social de los inmigrantes, mientras tanto: ¡Estamos en el A.I.R.E (Acción Inclusiva Radio Erasmus)!

Prof. Antonio Fernández Aceituno
Prof. Gabriela Arsene
Colegiul Național "Iulia Hasdeu"

STRATEGII DE INSTRUIRE

RELAȚIA PREDARE-ÎNVĂȚARE

"Sindromul gândirii accelerate" la elevi, o nouă provocare pentru profesori

„A educa înseamnă a semăna cu înțelepciune și a culege cu răbdare.” – Augusto Cury

Educația trece printr-o criză fără precedent în istorie. Elevii se simt dați la o parte, tot mai mulți profesori se plâng că aceștia nu se concentrează, nu au plăcerea de a învăța și sunt agitați. A cui este vina? De vină ar putea fi "*sindromul gândirii accelerate*" (SGA), spun specialiștii, iar pentru profesori devine o provocare să îi facă față.

Prima deprindere a unui profesor este aceea de a înțelege mintea elevului și de a găsi răspunsuri deosebite, diferite de cele cu care elevul este obișnuit. Ultimul secol este caracterizat de sociologi ca fiind un secol al hedonismului, a omului căzut sub robia simțurilor. Consecințele pervertirii simțurilor sunt obezitatea, bolile metabolice, dependențele etc.

Viteza gândirii s-a schimbat, mai ales dacă ținem cont de efectul imagisticii asupra dezvoltării intelectuale și psihice a copilului, atenționează specialiștii. Mai exact, efectul televizorului și al Internetului.

Privitul îndelung la ecrane dezvoltă *activitatea emisferei cerebrale drepte*, răspunzătoare de activitatea și atitudinea pur emoțională – adică reacție fără gândire îndelungată. În același timp *emisfera cerebrală stângă – cea răspunzătoare de gândirea critică – este inhibată.*

Mai mult, *pe măsură ce imaginea ocupă tot mai mult loc în viața omului, capacitatea de înțelegere și folosire a informației sonore și scrise scade.* Rezultatele inconștiente ale acestui fapt sunt grave.

Profesorii pierd capacitatea de a influența lumea psihică a elevilor. Gesturile și cuvintele lor

nu au impact emoțional și, în consecință, nu sunt arhivate în mod privilegiat, astfel încât să producă mii de alte emoții care să stimuleze dezvoltarea inteligenței. Viteza gândurilor nu poate fi crescută în mod permanent. Dacă am face-o, s-ar produce o diminuare a concentrării și o creștere a anxietății. Este exact ceea ce se întâmplă cu elevii noștri. Anxietatea din sindromul SGA generează nevoia de noi stimuli. Principiul este același cu cel din cazul dependenței de droguri. *Dependenții de droguri folosesc mereu alte doze încercând să diminueze anxietatea generată de dependență. Cu cât doza e mai mare, cu atât devin mai dependenți.* În agenda Consiliului Național al profesorilor de matematică și a Asociației de supervizare și dezvoltare curriculară din America, incapacitatea concentrării elevilor pe o durată minimă necesară rezolvării unei probleme, a ajuns să ocupe un loc central. Problema este tratată cu foarte multă seriozitate, pentru că aproape nici o activitate nu poate fi desfășurată fără o anumită concentrare a minții și urmărirea cu atenție a procesului respectiv.

Elevii care suferă de sindromul SGA pot prezenta următoarele comportamente:

1. Neputința de a duce la bun sfârșit activitatea începută.
2. Incapacitatea de a asculta și urmări.
3. Dificultatea de a sta concentrat sau conectat la o activitate.
4. Tendința de a acționa înainte de a gândi.
5. Alternarea rapidă a unei activități cu alta.
6. Dificultatea organizării și planificării acțiunilor.
7. Dificultatea de a-și aștepta rândul.
8. Pasivitatea - până la inactivitate, lene.
9. Tulburări de comunicare, vorbire incoerentă.
10. Insomnie și somnolență.
11. Dificultate de a-și exprima ideile în scris.
12. Dependența de ecrane.

SGA face ca teoriile educaționale și psihologice ale trecutului să nu mai funcționeze, pentru că, în timp ce profesorii vorbesc, elevii sunt agitați, neliniștiți, nu se concentrează. O persoană cu SGA nu reușește să-și administreze gândurile în totalitate și să-și liniștească mintea.

Mai mult, SGA afectează sănătatea psihică prin:

- ⇒ amintirea excesivă a ceea ce a fost în trecut, ceea ce dezvoltă sentimente de vinovăție
- ⇒ preocupări și griji legate de probleme existențiale
- ⇒ suferință prin anticipație

Profesorul Augusto Curry propune, în cartea "Părinți străluciți, profesori fascinanti", câteva tehnici care implică schimbări în ambientul social psihic al profesorilor și elevilor.

- 1) **Muzica ambientală în sala de curs** - are ca scop dezaccelerarea gândirii, calmarea neliniștii, îmbunătățirea concentrării, dezvoltarea plăcerii de a învăța, educarea emoției.
- 2) **Așezarea în cerc** - are ca scop dezvoltarea siguranței, promovarea educației participative, îmbunătățirea concentrării, diminuarea conflictelor în sala de clasă, reducerea conversațiilor între elevi.
- 3) **Expunerea prin dialog** - are ca scop dezvoltarea conștiinței critice, promovarea dezbaterii de idei, stimularea educației participative, depășirea nesiguranței, învingerea timidității, îmbunătățirea concentrării.

Acestora noi le adăugăm:

Inserarea în cadrul lecției, sub formă de joc (teste amuzante de atenție, concentrare, răbdare, imaginație etc.), aparent fără legătură cu tema lecției, a secvențelor de dezvoltare a unor competențe transversale, observabile și măsurabile: abilități de lucru în echipă, abilități de comunicare orală și scrisă, respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale,

utilizare IT, rezolvarea de probleme și luarea deciziilor, recunoașterea și respectul diversității și multiculturalității, autonomia învățării, inițiativă și spirit antreprenorial, deschiderea către învățarea pe toată durata vieții/peste tot (LWL) ș.a.

Astfel de „jocuri” pot constitui, de asemenea, recompense pentru elevii care-și finalizează sarcinile de lucru mai repede și nu primirea ca „recompensă” - o sarcină suplimentară.

Profesorul Augusto Cury continuă enumerarea:

4) **Umanizarea profesorului** - are ca scop dezvoltarea socializării, stimularea afectivității, stimularea înțelepciunii.

5) **Educarea respectului de sine** - are ca scop rezolvarea conflictelor din clasă, promovarea cooperării, a solidarității.

Sarcina cea mai importantă a educației este transformarea ființei umane în propriul ei lider - lider al gândurilor și emoției sale. Școlile din toată lumea îi învață pe elevi să conducă firme și aparate, dar nu-i pregătesc pentru a-și controla și să-și țină în frâu gândurile. Sunt nenumărați cei care au succes profesional, dar sunt sclavii propriilor gânduri. Viața lor emoțională este disfuncțională. Ei înfruntă lumea, dar nu știu să-și înlăture din minte ceea ce este inutil. **La ce le folosește tinerilor să învețe să rezolve probleme de matematică dacă nu știu să rezolve probleme de viață? Tinerii au nevoie de o educație deosebită. Timpul trece și noi vom purta toată viața răspunderea unei frânturi din ființa tinerilor pe care, cu atâta greutate, încercăm să-i educăm.**

Surse:

Laura Galescu, [https://](https://www.portalinvatamant.ro/articole/sfatul-specialistului-85/siquotsindromul-gandirii-acceleratesiquot-la-elevi-o-noua-provocare-pentru-profesori-8060.html)

www.portalinvatamant.ro/articole/sfatul-specialistului-85/siquotsindromul-gandirii-acceleratesiquot-la-elevi-o-noua-provocare-pentru-profesori-8060.html

Daniela Susca, <http://www.rasunetul.ro/profesorii-fata-unei-noi-provocari-sindromul-gandirii-accelerate-sga>

Prof. dr. Olimpia Mateescu,
CCD București

Instruirea diferențiată

Individualizarea instruirii presupune un ritm propriu de învățare, selectarea unor conținuturi adecvate la nivel individual, posibilitatea elevului de a alege. Folosirea sarcinilor diferențiate în cadrul microgrupurilor eterogene, omogene în funcție de performanță, programe compensatorii de recuperare și îmbogățire a cunoștințelor sunt doar câteva forme de organizare a instruirii diferențiate. Identificarea și valorificarea stilurilor de învățare ale elevilor sunt activități deosebit de importante în vederea proiectării instruirii diferențiate.

Eficiența învățării este dată de procesarea optimă a informației în concordanță cu abilitățile individuale. Avantajul proiectării didactice individuale constă în *valorificarea la maxim a potențialului real și virtual al fiecărui elev, a capacităților de autoformare și autodezvoltare personală*. În identificare copiilor cu potențial înalt de învățare, dar proveniți din grupuri minoritare sau aflați în condiții dezavantajate de viață se recomandă folosirea unor tehnici aparte de lucru, psihologice și pedagogice față de cele folosite uzual.

Testele de inteligență, testele docimologice, nominalizările profesorilor, chestionarele obișnuite sunt considerate nerelevante pentru această categorie de elevi proveniți din medii de risc. Studiile de specialitate vorbesc despre elevi cu subrealizare școlară incluzând aici și elevii care nu își ating cotele personale ale performanței în diferite domenii de activitate școlară. Pe lângă insuccesul școlar, acești elevi manifestă frecvent imaturitate socială, dificultăți emoționale, comportamente antisociale și imagine de sine diminuate. În scopul limitării fenomenului de subrealizare școlară este recomandat ca acești elevi să beneficieze de consiliere individuală centrată pe compensarea imaginii de sine diminuată, pe înlăturarea complexelor de inferioritate și autocontrol al impulsurilor negative.

Dacă nu ar fi extrem de costisitoare, individualizarea instruirii ar fi strategia ideală prin care obiectivele pedagogice sunt puse în relație cu nevoile individuale de formare, în concordanță cu particularitățile inteligenței și ale emotivității elevului. Astfel ar fi valorificat la maximum potențialul și interesul fiecărui elev. Individualizarea instruirii presupune un ritm propriu de învățare, selectarea unor conținuturi adecvate la nivel individual, posibilitatea elevului de a alege. Identificarea și valorificarea stilurilor de învățare ale elevilor sunt activități deosebit de importante în vederea proiectării instruirii diferențiate.

Eficiența învățării este dată de procesarea optimă a informației în concordanță cu abilitățile individuale. Avantajul proiectării didactice individuale constă în valorificarea la maximum a potențialului real și virtual al fiecărui elev, a capacităților de autoformare și autodezvoltare personală. În identificare copiilor cu potențial înalt de învățare, dar proveniți din grupuri minoritare sau aflați în condiții dezavantajate de viață se recomandă folosirea unor tehnici aparte de lucru, psihologice și pedagogice față de cele folosite uzual. Testele de inteligență, testele docimologice, nominalizările profesorilor, chestionarele obișnuite sunt considerate nerelevante pentru această categorie de elevi proveniți din medii de risc.

Eficiența formelor de organizare a învățării depinde de alternarea acestora, astfel încât componenta socială, de relaționare inter-umană, cât și cea interpersonală să se dezvolte simultan, armonios.

Pentru elevii supradotați profesorii pot alcătui un plan individualizat pentru dezvoltarea competențelor care să se bazeze pe învățământ particular, programe compensatorii. Se pot folosi *sarcini diferențiate în micro-grupuri omogene în funcție de performanță, interînvățarea și schimburi de experiență între elevi cu capacități comparabile*. În scopul asigurării accesului la educație a copiilor capabili de performanțe înalte este necesar să se elaboreze strategii de identificare și de selecție a copiilor și tinerilor capabili de performanțe înalte în vederea constituirii unor grupe de performanță pe discipline, pe arii curriculare sau domenii științifice, artistice sau tehnice. Profesorii care au în clasă copii supradotați vor insista pe: *deprinderi de muncă intelectuală, deprinderi de învățare, deprinderi de culegere a datelor din mai multe surse, deprinderi de prelucrare și evaluare a datelor*.

Pentru ca elevii supradotați să poată să atingă performanțele înalte de care ei sunt capabili este necesar: elaborarea de programe diferențiate, constituirea și funcționarea grupelor de excelență, încadrarea de personal pentru aceste grupe, asigurarea și funcționarea bibliotecii proprii, elaborarea de programe și proiecte, programe de parteneriat, programe proprii de cercetare etc. Un curriculum diferențiat pentru copii supradotați ar fi de dorit să prezinte următoarele caracteristici:

- Să fie conceput în mod realist: vizând și structura tematică și interesele, motivațiile elevilor care îl urmează;
- Deschis și flexibi: să permită introducerea situațiilor specifice învățării;
- Motivant: să coincidă cu preocupările și dorințele grupului de elevi;

- Interdisciplinar și integrat: să introducă tehnici de lucru precum investigația;
- Globalizat: strategia educațională să fie astfel concepută încât să țină cont de cele mai interesante teme pentru elevi;
- Contextual: să se adapteze la condițiile mediului educativ, la interesele și necesitățile fiecărui elev.

Bibliografie:

1. Cristea Sorin (1998)- „ Dicționar de termeni pedagogici”-EDP,RA, București
2. Ionescu Miron (1995)- „Didactica modernă”-Ed. Dacia, Cluj-Napoca
3. Stancu Ilie (1970)-„ Călătorie în lumea cărții”-EDP, București
4. Toma Steliana (1994)- „Profesorul factor de decizie”- Ed. Tehnică, București

Liliana Budacă
Școala Profesională „Gheorghe Burac” Vlăsinești,
Botoșani

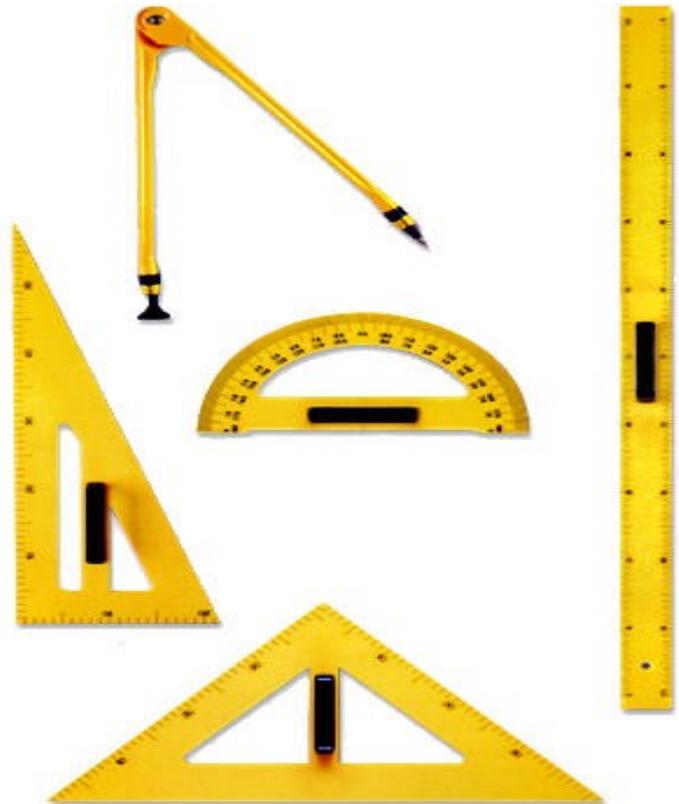

Considerații metodice despre introducerea, prin intuiție și raționament, în geometria de gimnaziu

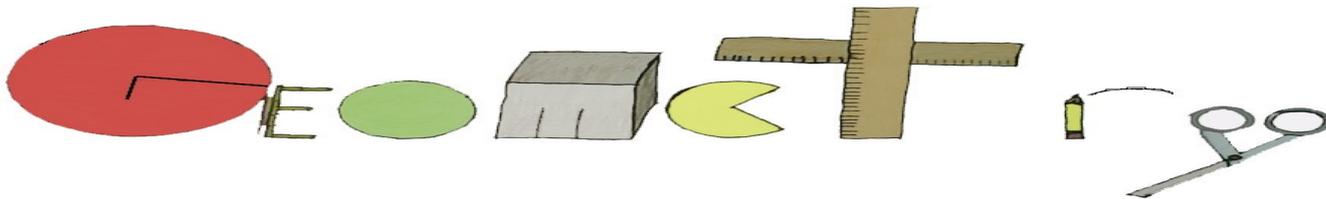
Conceptul de reprezentare intuitivă a spațiului are rădăcini istorice, el cunoscând de-a lungul secolelor o evoluție surprinzătoare începând cu accepțiunea (la filozofii antici) originară de "intuiție – percepție" și continuând cu unele teze de tip kantian: *"ce trebuie să fie oare reprezentarea spațiului pentru ca o atare cunoaștere despre el să fie posibilă? El trebuie să fie, din capul locului, o intuiție; căci dintr-un simplu concept nu se pot scoate propoziții care depășesc conceptul, ceea ce se întâmplă doar în geometrie. Dar, această intuiție trebuie să se găsească în noi, a priori, prin urmare, trebuie să fie intuiție pură, nu empirică"*.

Acest caracter invariabil (la timpul respectiv) al intuiției de tip kantian a fost puternic zdruncinat de progresul cunoașterii științifice. **Descoperirea geometriei euclidiene a pus în discuție "unicitatea geometriei" și deci legitimitatea intuiției tradiționale, în particular, a intuiției kantiene.** S-a constatat, încetul cu încetul, că adevărurile geometrice se obțin pe căi intuitiv-raționale inductive și deductive. Unele adevăruri joacă un rol fundamental de adevăruri prime, nedemonstrabile, iar altele sunt riguros deduse din acestea. De-a lungul timpului au mai apărut diverse controverse care, pe parcurs, au fost eliminate prin reconstruirea geometriei pe baze pur logice, eliminându-se astfel orice impediment de natură intuitivă. O asemenea construcție monumentală a geometriei euclidiene, care are la bază câteva noțiuni și concepte fundamentale, a fost realizată de David Hilbert. Căutările geometrului și descoperirile sale sunt determinate atât de experiența anterioară, cât și de sugestiile realității supuse totodată aparatului riguros al raționamentului logic inductiv și deductiv.

Întreaga natură este geometrie însă puține adevăruri sunt evidente. Când introducem o noțiune nouă, o definim utilizând termeni deja definiți, dar procedeul nu se poate aplica mereu, deoarece pentru definirea unei prime noțiuni nu mai există nicio noțiune deja definită ce s-ar putea utiliza. În această situație este necesar să utilizăm noțiunile geometrice fundamentale cele mai simple, evidente, pe care nu le putem defini în modul cel mai riguros, mulțumindu-ne, în general, cu o cât mai completă și convingătoare descriere a lor, descriere care, uneori, pare să se identifice cu definiția.

Acestea sunt noțiunile pe care le numim noțiuni fundamentale: punctul, dreapta, planul. Ele sunt sugerate de obiecte sau fenomene fizice din natura înconjurătoare. Cu toate acestea, în cazul noțiunii de punct, relația dintre concept și imagine este foarte complexă. În măsura în care punctul este intuitiv senzorial, el nu este punct matematic, deoarece punctul matematic nu posedă atribute perceptibile senzorial; el nu are dimensiuni precum au celelalte figuri geometrice și totuși vorbim despre punct așa cum vorbim despre un obiect oarecare. Dificultatea provine din faptul că avem tendința de a substanțializa figurile geometrice, de a le considera imagini schematizate ale unor obiecte concrete, în timp ce ele reflectă, de fapt, doar proprietăți spațiale ale obiectelor din realitate. Proprietatea spațială pe care o reflectă punctul este poziția sa. El nu are dimensiuni, deci nu are substanțialitate, nu are masă, nu interesează culoarea prin care este vizualizat. Astfel, el exprimă o realitate mentală, nu senzorială. Dacă n-ar exprima o realitate, nici poziția relativă a două sau mai multe puncte nu ar exprima o realitate, nici distanța dintre două puncte nu ar fi o realitate.

La prima lecție de geometrie “Punctul. Dreapta. Planul.” am început cu întrebarea: “Ce este punctul?”. S-au dat tot felul de definiții, descrieri și exemple, dar niciuna nu a primit verdictul «Adevărat». S-a desenat un punct de culoare verde, altul de culoare roșie, s-au vizualizat puncte din cartea de geografie, apoi din cea de gramatică sau de geometrie. Au urmat întrebări:

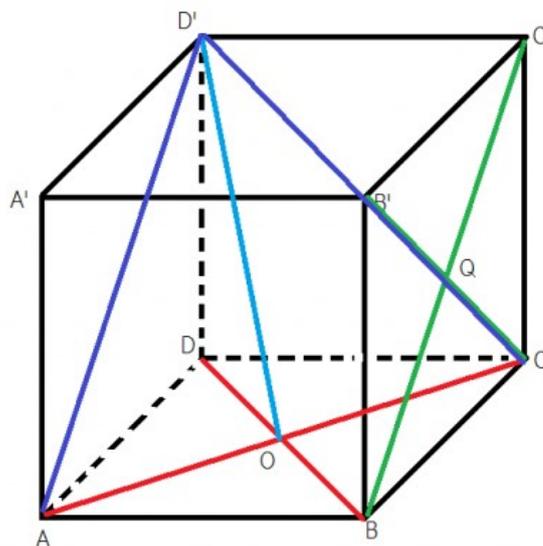
- Care punct este mai mare?
- Care punct este mai greu?
-
- Ce informații relevante ne oferă răspunsurile ?

În final am concluzionat: Punctul nu are nici masă, nici substanțialitate și nici dimensiuni. Deci toate punctele sunt la fel. Cu toate acestea, elevii nu au crezut întrutotul deoarece ei vedeau bine punctele de pe hartă, ce reprezintă localități mai mari sau mai mici, cele din cărțile de povești și cele din cărțile de matematici. Exemplificând cu punctul folosit pentru a desemna operația de înmulțire și care poate fi înlocuit cu semnul “x” (ori) elevii vor înțelege mai bine că punctul reprezintă un concept figural.

Spunem apoi că punctul este rezultatul intersecției a două drepte, dar noțiunea de dreaptă n-a fost încă definită. Cu toate acestea, multe lucruri se învață fără a se ști că o parte din cele învățate vor sta cândva la baza cunoștințelor matematice. Pe om l-a impresionat forma dreaptă a copacilor care rămâneau tot drepți și când erau căzuți la pământ și care i-a folosit proptea să se urce în alți copaci pentru a-și culege hrana, i-a folosit drept punte pentru a trece un râu. Imaginea trunchiului de copac i-a sugerat să-și construiască un model al liniei drepte, întinzând un fir de capetele lui. De la aceste modele de linie dreaptă, omul a ajuns la senzaționala descoperire, anume că: “linia dreaptă este drumul cel mai scurt dintre două puncte”, descoperire preluată de geometrie.

Există însă, uneori, pericolul de a se confunda proprietatea dreptei de a fi infinită (sinonim cu nemărginită) cu proprietatea de a avea o infinitate de puncte, însă știm bine că orice segment de dreaptă (care este mărginit) are tot o infinitate de puncte. De aceea e bine să se pornească de la imaginea intuitivă a dreptei. Aceasta poate fi foarte sugestiv dată de imaginea unei raze de soare ce se strecoară până la noi prin spărtura unui nor, rază la al cărei capăt nu se va ajunge niciodată și deci nu-i putem limita lungimea, de unde și concluzia că dreapta este infinită (în fapt, nemărginită).

În general, există mari dificultăți în definirea noțiunilor de punct, dreaptă și plan utilizate în demersul didactic; ele sunt considerate ca noțiuni geometrice fundamentale, elaborate pe baza unor îndelungate practici sociale. De aceea, le putem folosi fără teamă în raționamentele geometrice, chiar dacă nu se pot defini riguros. Cheia succesului o constituie însă evadarea din foaia de caiet și de pe tradiționala tablă prelungită uneori doar cu exemple din mediul imediat înconjurător (fața mesei, muchia după care se îmbină doi/trei pereți, etc.). Pentru începători, această bază este șubredă și neconvingătoare. Se trece apoi cu ușurință la desen spre a se rămâne exclusiv la acesta. De altfel, de multe ori, intuiția ține loc de demonstrație, apoi verificarea rezultatului devine argumentare/justificare. De aceea, demersurile ulterioare sunt sensibile în punctul în care intuiția face loc logicii formale, judecăților argumentate științifice.

Dacă în vederea însușirii noțiunilor fundamentale se găsesc metode viabile și ingenioase de sesizare a unor subtilități de demonstrație, geometria euclidiană devine o operă accesibilă. **Evident, învățarea presupune efort pentru a înțelege, reține și descoperi adevărul pe bază de raționamente logice inductive și deductive și un mare efort pentru aplicarea adevărilor descoperite.**

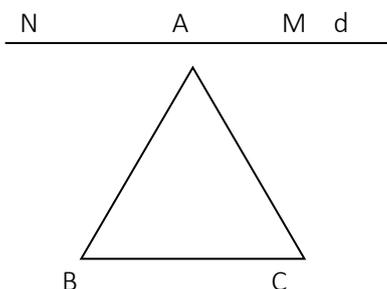
Când demonstrăm o teoremă arătăm că ea rezultă logic din teoreme pe care le cunoaștem deja fiindcă anterior le-am demonstrat. Dar când facem prima demonstrație, nu mai avem posibilitatea să ne bazăm pe o altă teoremă anterioară deoarece ea nu există. Totuși trebuie să pornim de undeva. Aceasta înseamnă că trebuie să acceptăm unele afirmații fără demonstrație. Acestea sunt axiomele. Evident că ele nu sunt alese la întâmplare și nici de către oricine/fiecare. De la Descartes am învățat că **deducerea adevărului trebuie să se bazeze pe alte adevăruri precizate anterior, numite adevăruri certe și autentice. El a precizat că "adevărurile cu asemenea calitate rezultă din intuițiile rațiunii" și că "asemenea intuiții nu-și au originea în simțuri;** ele sunt descoperite de mintea omului în mod nemijlocit fără să necesite demonstrații, printr-o cunoaștere intuitivă care are la bază rațiunea nu experiența, deoarece experiența poate să ne ducă în eroare".

Acum să ne oprim asupra unei teoreme și să-i urmărim raționamentul ce intervine pe parcursul întregii demonstrații:

Teoremă. Suma unghiurilor unui triunghi este egală cu 180°.

Deci: Se dă triunghiul ABC, oarecare.

Se cere $m(\angle A) + m(\angle B) + m(\angle C) = 180^\circ$

Demonstrație. Prin vârful C al triunghiului ABC se duce paralela d la latura AB.

În jurul punctului C, de aceeași parte a dreptei d, s-au format unghiurile a căror sumă face 180°. Dreapta d este unică (postulatul lui Euclid).

Astfel:

$$m(\angle BAC) = m(\angle ACM) \text{ (alt. int.)}$$

$$m(\angle ABC) = m(\angle BCN) \text{ (alt. int.)}$$

Suma măsurilor unghiurilor formate în jurul unui punct și situate de aceeași parte a unei drepte ce conține punctul este:

$$m(\angle ACM) + m(\angle BCN) + m(\angle ACB) = 180^\circ.$$

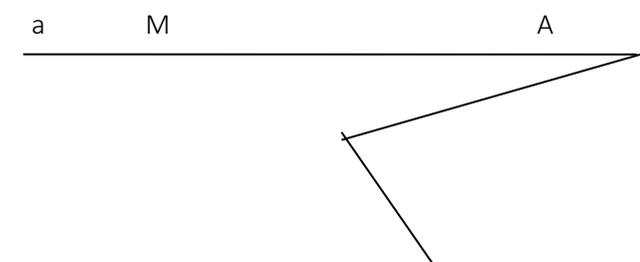
Înlocuind fiecare unghi cu congruentul său:

$$m(\angle A) + m(\angle B) + m(\angle C) = 180^\circ \text{ q.e.d.}$$

Ceea ce atrage atenția la această demonstrație este faptul că nicio regulă matematică nu ne îndrumă să ducem prin vârful C al triunghiului paralela d la latura AB, fapt care constituie esența demonstrației. Tocmai această inițiativă a inteligenței, pregătită în laboratorul gândirii, face ca raționamentul ce stă la baza demonstrației să devină o adevărată artă. Fără această intervenție (constructivă) a gândirii, echivalența dintre expresiile "suma măsurilor unghiurilor unui triunghi" și "suma măsurilor unghiurilor formate în jurul unui punct și situate de aceeași parte a unei drepte ce conține punctul" nu ar fi putut fi stabilită.

Așadar demonstrația unei teoreme sau a unei probleme nu este un procedeu mecanic. În cursul oricărei demonstrații intervine inițiativa liberă a inteligenței care construiește elemente noi, creează propoziții echivalente intermediare care conduc la echivalența finală căutată.

Alt exemplu:

b N B

Ipoteza. $a \parallel b$

$$m(\angle MAO) + m(\angle NBO) = 80^\circ$$

Concluzia. $m(\angle AOB) = ?$

Demonstrația este acum la îndemâna dumneavoastră.

Considerațiile și observațiile noastre sunt valabile și abordabile pentru multe situații din alte domenii, constituindu-se într-un bagaj de experiențe utile rezolvării unor probleme curente din viața de zi cu zi.

Prof. Dr. Olimpia Mateescu,

CCD București

Sportul de performanță înseamnă sacrificiu

Se spune că “gradul de civilizație al unei națiuni poate fi cuantificat, printre altele, și prin numărul practicantilor de sport”. Dar cum ajung copiii, viitorii sportivi de performanță, să intre într-o lume care îi poate duce în câteva secunde de la agonie la extaz?

Primii pași pe care îi face copilul în această lume fascinantă, nu este rezultatul unor decizii care să-l implice major : unul dintre părinți, sau ambii, îl iau de mână și-l duc la un sport, fără să știe dacă are calități, aptitudini, fără să știe dacă îi place, dacă vrea, însă el știe doar că alegerea lui e benefică pentru sănătate .

Iar de aici ... viața copilului începe să se schimbe radical. Dacă disciplina sportivă începe să -i placă, încep și sacrificiile, iar copilăria și-o petrece pe terenul de sport.

Dacă va accepta faptul că DISCIPLINA este fundamentul vieții sportive, va accepta și consecințele care decurg de aici, pentru că o zi din viața unui sportiv de performanță stă sub semnul următoarelor cuvinte: SĂNĂTATE, MUNCĂ, EFORT DUS LA LIMITELE UMANULUI, ȘI NU ÎN ULTIMUL RÂND, RIGOARE!

Iar dincolo de cuvintele mari cu iz de slogan, ce rămâne?

O zi din viața unui sportiv școlar de performanță înseamnă trezitul devreme, mâncatul în grabă, pregătirea ghiozdanului și a genții pentru antrenament, lupta cu traficul, școala, iar după 6-7 ore își ia lucrurile și pleacă la antrenament.

Antrenamentul durează două ore. Când ajunge acasă, deși e târziu și e obosit, are teme de făcut și renunță la joaca cu prietenii din fața blocului.

Chiar și vacanța de vară, care pentru alți copii obișnuiți înseamnă relaxare, joacă și concedii cu părinții, pentru cei care practică sportul de performanță înseamnă două antrenamente pe zi, două cantonamente de pregătire și acumulare precompetițională.

Sportul de performanță îi transformă copilăria într-un program riguros, disciplinat și cu un anumit stil de viață. Nu își poate permite prea des ieșiri în oraș cu prietenii, ceea ce, într-un anumit fel, îi afectează viața socială, nu-și permite să piardă nopțile, nici măcar la bunici nu mai are timp să ajungă, așa cum o făcea odinioară, nu mai are timp de plimbări sau de concedii cu părinții, și cu toate acestea se sacrifică pentru a practica sportul de performanță. Viața unui sportiv de performanță este diferită de cea a oamenilor obișnuiți pentru că nu au neapărat restricții, ci **un stil de viață diferit**. Sportul nu este o renunțare la normalitate ci o cale spre împlinire.

Sportul de performanță mai înseamnă și: fericire, împlinire, trăiri intense și unice, pe care nu le pot avea decât în sport, diplome, medalii, oboseală, compromis, lipsa copilăriei, nesiguranță, dezamăgiri, vise spulberate, accidente care îl scot din viața competițională și îl afectează emoțional. Peste toate acestea stă o altă luptă grea, intensă pe care o are de dus, o competiție continuă cu propria persoană, de a decide între a renunța pentru o viață comodă și liniștită sau a continua "să se zbată" pentru a-și îndeplini visul sau pentru a duce mai departe o tradiție a familiei.

În consecință: ce înseamnă a practica un sport de performanță? Acceptarea de la sine a tuturor sacrificiilor care se impun pentru a FI UN ÎNVINGĂTOR!

Mihai Eminescu spunea că: “niciun om nu se întărește citind cartea de gimnastică ci făcând exerciții, niciun om nu învață a judeca ... citind judecățile gata scrise de alții, ci judecând singur și dându-și seama de natura lucrurilor”.

Voicu Liliana Florina
Școala Gimnazială Nr. 181

LIMBA ENGLEZĂ

CONTROLLED ACTIVITIES – Methodological Implications

Although conversational competence can only come from fluency activities or natural language interaction outside the classroom, there is an argument for the use of controlled activities which help students develop confidence as well as the ability to participate in and maintain simple, commonly encountered conversations.

Many students have to overcome a psychological barrier before they are prepared to speak in the foreign language. Some students find speaking in the classroom situation a threat because there is always an audience, and consequently prefer the anonymity of one-to-one encounters outside. Others, on the other hand, who quite happily contribute in the sheltered environment of the classroom, experience considerable problems in building up the courage to use the language outside class. A few prefer not to speak at all, and are consequently denied opportunities for practice.

Threat reduction is possible by building up personal security through the use of “getting to know you” activities which promote trust, as well as “articulation” activities which give students the opportunity to use English sounds in a safe and understanding environment.

GETTING-TO-KNOW-YOU activities Students are a lot happier to speak or to make mistakes if there is a positive atmosphere of trust within a group. This is unlikely to develop quickly unless the group begins by getting to know each other's names. Activities which serve to promote exchange of personal information also promote trust and confidence. The following activity is designed to do this. GUESS WHO ?
 LEVEL _____ Elementary to Intermediate
 TIME _____ 15 – 20 minutes
 AIM _____ Students are given statements of personal information about other students and they have to ask questions in order to establish the person's identity. PREPARATION _____ Have available enough small pieces of paper for the whole class.

PROCEDURE:

1. Give each of your students a piece of paper and ask them to write four facts about themselves. These can be anything they choose, e.g. "I was born in February, I own a bicycle, I like Mozart, as long as the statement is true.
2. Tell the students to fold their pieces of paper and pass them anonymously to the front of the class.
3. Collect them together and then redistribute them so that each student has personal information about another student.
4. Once the students have had a chance to look at the personal information, tell them that they will have to find out whose information they have by turning the statements into questions, and then asking other students those questions.

You can exercise control over the activity in a variety of ways:

- a. By deciding on the form of question which is allowable, i.e. open questions to the class, such as "who was born in February?", or questions to individuals, such as "were you born in February?"
 - b. By deciding whether to nominate students to speak or to allow them free choice.
 - c. By deciding whether or not to allow the students to move about.
5. Once you have decided on the rules for the activity you can set it in motion. The activity ends when everybody has found out whose personal information they have.

Strategies and methods for teaching and learning reading

When a teacher uses the inductive method, the students discover for themselves the rules of spelling and other basic knowledge. There are many orthographic rules that deserve to be induced due to the few exceptions and the frequent use they present.

For the application of this method the following steps must be followed:

- Observation
- Comparisons
- Generalization on the basis of what is observed and compared.

Meaningful learning implies an active restoration of perceptions, ideas, concepts and schemas that the learner possesses in his cognitive structure. The student is conceived as an active processor of information and learning is systematic and organized since it is very complex and implies difficult associations of knowledge. The importance of meaningful learning in the design of reading and writing strategies is that this type of learning is flexible since new information is related in a non-arbitrary and substantial way with what the student already knows. One of the characteristics of this type learning is that it takes into account the motivation of the affective factors in the students for the understanding and the efforts that it requires.

Teachers should use a range of resources and methods in order to capture the child's attention and interest in the process of reading and writing. It should not be forgotten that in early childhood and preschool period, the acquisition of concepts is done by discovery. In order to be a meaningful learning the teachers must teach reading and writing with topics that have meaning and also using a vocabulary easy to understand.

Children learn to read and write as they find themselves in different situations and interact with the written language, therefore, their learning is closely linked to their experiences with writing, as

well as with their need to use reading and writing. Learning comes from the exchange they establish with their surroundings. Learning results from a process of receiving information. Learning is significant when it is generated in an environment and in conditions that allows contextualization. Strategies are specific ways to organize our resources (time, thoughts, skills, and feelings, actions) to get consistent results when doing some work. Strategies are always geared towards a positive goal. In teaching and learning reading, different strategies are used, some of which can be given unconsciously, and others nevertheless result from the study and experience of teachers specializing in working with individuals (children and adolescents).

The strategies of learning and teaching reading and writing are techniques that make the content of instruction meaningful, integrated and transferable. Strategies are referred to as a conscious plan under the control of the individual, who has to make the decision of using a strategy and also when to use it. Strategic instruction emphasizes the reasoning and process of critical thinking that the reader experiences as they interact with the text and understand it.

Among the strategies that can help students read more quickly and effectively it is important to name:

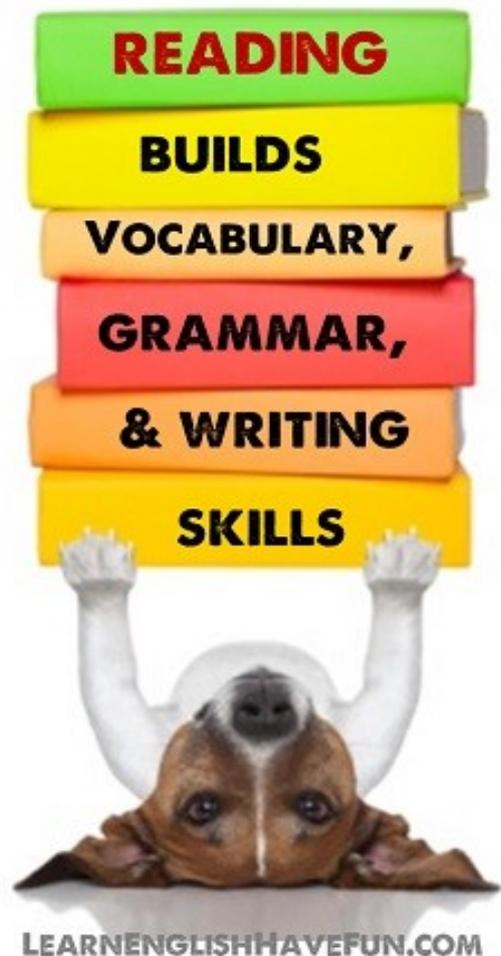
- **Previewing:** reviewing titles, section headings, and photo captions to get a sense of the structure and content of a reading selection.
- **Predicting:** using knowledge of the subject matter to make predictions about content and vocabulary and check comprehension; using knowledge of the text type and purpose to make predictions about discourse structure; using knowledge about the author to make predictions about writing style, vocabulary, and content.
- **Skimming and scanning:** using a quick survey of the text to get the main idea, identify text structure, confirm or question predictions.
- **Guessing from context:** using prior knowledge of the subject and the ideas in the text as clues to the meanings of unknown words, instead of stopping to look them up.

Paraphrasing: stopping at the end of a section to check comprehension by restating the information and ideas in the text. Reading represents an interactive process that takes place between a reader and a text. The reader remembering his previous knowledge, extracts information from a text with the aim of building his knowledge. It is important to emphasize different types of reading such as:

- **Independent Reading** is a reading method in which each student reads a text silently, with the least teacher support. It is an activity that must be performed when students have achieved a certain level of autonomy in reading.
- **Silent Reading** is the one that is done without uttering any sound or word. It is characterized by its functionality to suit different purposes. The silent reading method has the advantage of a greater speed in the direct capture of the meaning of the reading by the following:
 - ⇒ The reader does not mediate the meaning through an oral product.
 - ⇒ The reader does not need to encode in spoken language what he reads.
 - ⇒ He does not face the demands of enunciation and pronunciation of words.
 - ⇒ The reader can read at his own pace.

Also, the silent reading allows the reader to assimilate a greater amount of verbal information than the oral reading. This type of reading makes the student a better reader, it improves school performance, enriches the vocabulary of the child, it broadens the conceptual associations that facilitate composition.

- **Creative Reading** is the type of reading that is carried out through creative activities during which the child improves

his language skills, exceeds his egocentrism and values language as a means of communication.

- **Oral Reading** is the form of reading which is the most often used by teachers. It occurs when we read aloud. The oral or expressive reading allows us to improve the pronunciation of the sounds that make up the words, as well as the rhythm or intonation that a text has. In general, it contributes enormously to improve our communication because it trains students to speak aloud in front of an audience in a natural and comfortable way. When children review their lessons and tasks in their homes, they also repeat this process, which creates progressive difficulties, because reading aloud can not always be done in any space. Oral reading or reading is very difficult even for adults because this type of reading technique requires a confident reader, the ability to manage the group of listeners, to make them pay attention.

In looking at the best methods and strategies for teaching and learning reading it is important to understand that a variety of program options may be available. It is important to consider not only the students' linguistic needs but also the students' personal learning styles. According to Freeman and Freeman (2006), "a skill is a strategy that has become automatic" (133–134). Teachers can also facilitate the transition between short-term comprehension strategies and lifelong comprehension skills. Another important consideration is that all the strategies discussed are strategies that will benefit all learners, regardless of their language needs or the programs in which they are placed. The ultimate goal is for the students to experience success in reading and achieve their full potential.

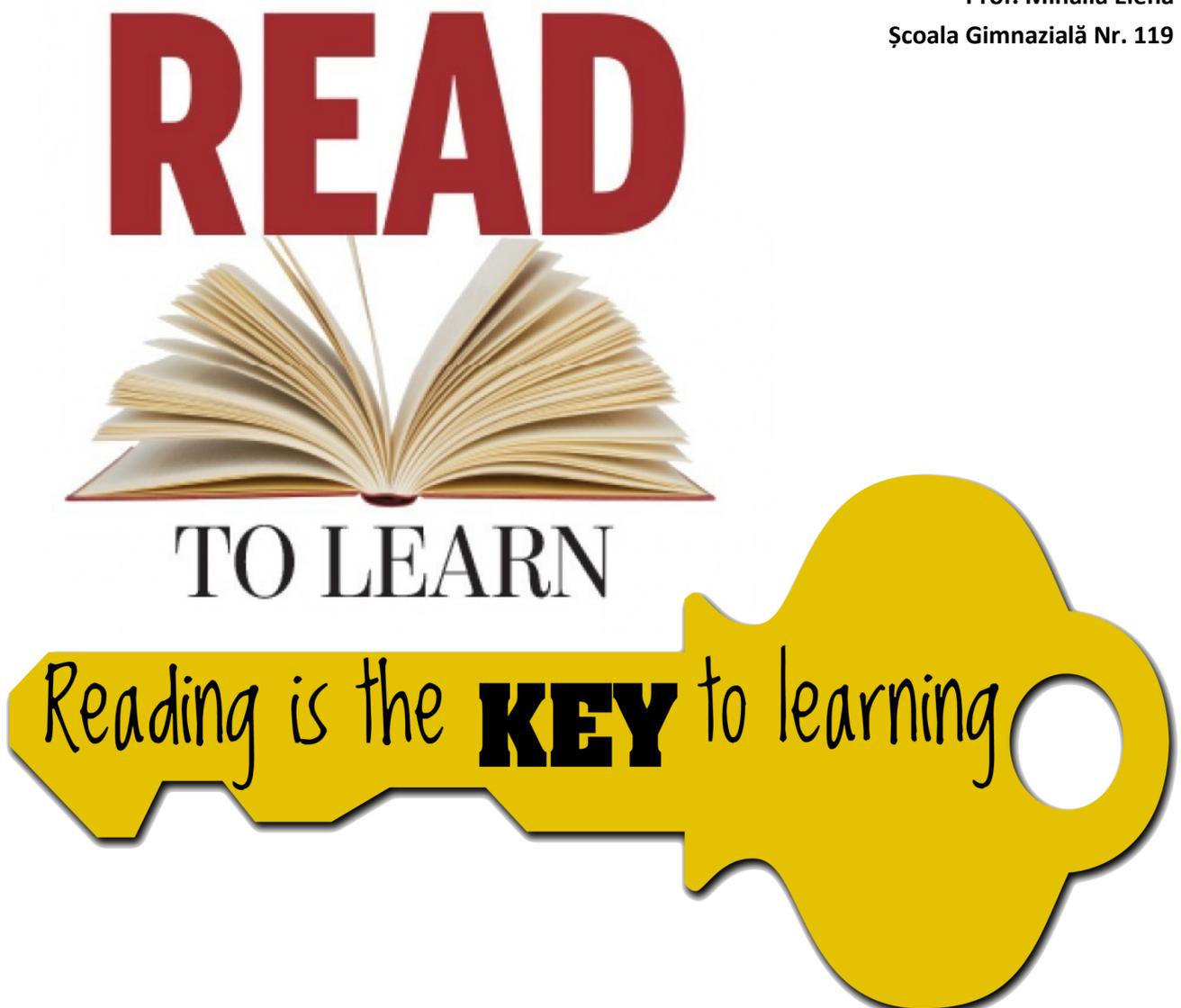
Selected Bibliography

Primary Sources

- Harmer, Jeremy. *How to Teach English*. Person Education Limited, 1998. Print
- Harmer, Jeremy. *The Practice of English Language Teaching*. London, Longman, 1991. Print.
- Harmer, Jeremy, Lethaby, Carol and Acevedo Ana. *Just Reading and Writing. Pre-Intermediate*. Marshal Cavendish, 2006. Print.
- Harvey, Stephanie and Goudvis, Anne. *Strategies that work: Teaching comprehension to enhance understanding*. Markham, Ontario: Stenhouse Publishers, 2000. Print
- Nation, I.S.P. *Teaching ESL/EFL. Reading and Writing*. New York: Routledge, 2009. Print.
- Vizental, Adriana. *Metodica predării limbii engleze – Strategies of Teaching and Testing English as a Foreign Languages*. Editura Polirom, Iași, 2007. Print
- Watcyn-Jones, Peter. *Top class activities 1: 50 fun games and activities by TOP ELT Writers*. London: Penguin English, 2000. Print

Prof. Mihăilă Elena

Școala Gimnazială Nr. 119

2019
DARE – CARE – SHARE

ECHIPA CASEI CORPULUI
DIDACTIC BUCUREȘTI

VĂ MULȚUMEȘTE PENTRU
PARTICIPAREA ȘI INTERESUL
ACORDATE ACTIVITĂȚILOR NOASTRE,

PENTRU SPRIJINUL
PE CARE NI-L OFERIȚI
ÎN CALITATE DE
PARTENERI INSTITUȚIONAL,

PENTRU FEED-BACK-UL
PE CARE NI-L FURNIZAȚI
ȘI CARE PERMITE
CA INIȚIATIVELE NOASTRE
SĂ FIE ÎN ACORD
CU AȘTEPTĂRILE DUMNEAVOASTRĂ!

**SĂRBĂTORI CU BINE!
LA MULȚI ANI!**

ECHIPA CCD-BUCUREȘTI

www.ccd-bucuresti.org

**CASA CORPULUI DIDACTIC
A MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI**

Prin tradiție, pentru viitor!

Adresa redacției

Splaiul Independenței Nr. 315 A
Sector 6, București
Telefon: 021.313.49.01
Fax: 021.313.49.27

Adresa de email:

atelier_didactic_bucuresti@yahoo.com

REVISTA ATELIER DIDACTIC

EDIȚIE ON-LINE

ISSN 2501-1901

ISSN-L 1583-6584

ECHIPA DE REDACȚIE A REVISTEI ATELIER DIDACTIC

Director: Gabriel Narcis Vrînceanu
Redactor șef: Laura Rudeanu
Corector: Gabriela Bărbulescu
Publisher online: Iliana Dumitrescu, Alexandru Andi Oprea

*Responsabilitatea pentru conținutul articolelor aparține
în totalitate autorilor.*

**Atelier
AD
Didactic**

Editura Atelier Didactic

Coordonator Editura Atelier Didactic: Laura Rudeanu